№ 54 (4101)

15 ліпеня 2016 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

www.nv-online.info

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Да ўвагі!

Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

АКТУАЛИИ

Светлана КАЛИНКИНА

Дожили!

Не четыре нуля надо было убирать с белорусских купюр во время деноминации, а пять. Все пять! И тогда бы мы, как в зеркало, смогли посмотреть на свою нынешнюю жизнь.

Так, проезд в общественном транспорте стоил бы не 5000 рублей старыми купюрами и не 50 копеек новыми, а знакомые с советских времен 5 копеек за билетик. Хороший ориентир, чтобы сравнивать.

16, 18, 20 копеек в советское время стоила буханка хлеба. Если применить хитрость с пятью нулями и ориентироваться не на нынешние фасовки, а на советский килограмм, то выяснится, что сейчас хлеб стоит примерно столько же. Но если копнуть глубже, то придется признать, что в общем и целом продукты за последние 25 лет очень подешевели. Так, в советское время 2 рубля стоил килограмм говядины, 2 рубля 10 копеек – килограмм свинины и баранины. Сейчас, если применить наш условный счет, гораздо лучшее мясо стоило бы где-то рубль сорок за килограмм. Вот только стали ли мы более сытыми?

Вы помните, сколько в советское время платили за услуги ЖКХ? Я маму свою на этот счет «пытала», она – соседей по даче: никто не помнит. Потому что человек шел в магазин за молоком и попутно, не заморачиваясь, оплачивал квартплату – копейки какие-то. Зато сегодня, когда приходят жировки, у людей траур. И это при том, что подавляющее большинство свои квартиры у государства давно выкупило. То есть государство в обслуживании нашего жилья почти никаких обязательств на себя не берет – только деньги.

За учебники мы платили? Нет. За школьные кружки, секции, факультативы? Нет. За анализ крови, за лечение зубов, за пребывание одинокого старика в доме престарелых?.. Нет, нет и еще раз нет. А сейчас за каждую малость – платим. Дошло до того, что кое-где на деревенских колодцах коммунальщики уже стали устанавливать счетчики воды. 25 лет назад кому про такое скажи – не поверили бы.

Только ни в коем случае не подумайте, что я ностальгирую по советским временам. Мы плохо жили. Страна, где люди вынуждены были покупать себе пальто или костюм на всю жизнь, в лучшем случае на десятилетие, – отвратительна и античеловечна. Но нельзя не признать, что государство все-таки брало на себя хоть какие-то обязательства перед людьми. Сейчас – никаких обязательств. Только дай, дай, дай…

Остался без работы – плати, остался одиноким в старости – плати, отдаешь ребенка в детский сад – покупай игрушки, книжки, туалетную бумагу; ребенок ходит в школу – оплати ремонт; ребенок занимается спортом – оплати его участие в соревнованиях… В тюрьме оказался – так и эту «услугу», предоставленную государством, теперь надо оплачивать! В том, как обобрать людей, наше государство очень усовершенствовалось, уже просто меры не знает.

Вот только с чего платить? Если применить все тот же ход с пятью нулями, то выяснится, что при ценах, на многое сопоставимых с советскими, (кроме продуктов и спиртного), а на многое – даже больших, мы имеем значительно меньшую зарплату. Так, по последним данным статистики, средняя зарплата в Беларуси составляет 7 миллионов 182 тысячи рублей. Или 718 рублей 20 копеек деноминированными деньгами. Если бы отнимали пять нулей – коль уж мы именно таким счетом ищем эквиваленты с советским временем, – то это бы означало… 72 рубля. То есть зарплата меньше меньшего. Вот и ответ на вопрос, почему, даже имея 7 миллионов рублей зарплаты, теперь особо не разгуляешься. Хотя, как известно, и такой доход – это мечта для большинства граждан страны.

Почему так? Почему 25 лет со времен СССР прошло, войны не было, власть сильна и стабильна, народ все эти годы покорно выполнял то, что от него требовали, но стал беднее и беззащитнее? Четверть века – недостаточный срок? Тогда сколько времени нашей власти нужно, чтобы обеспечить не бла-бла-бла, а реальный рост благосостояния людей? Пятьдесят лет, девяносто, сто?.. Кто до этого светлого завтра доживет – наши дети, наши внуки, наши правнуки или никто?..

Нет, конечно, сегодня есть и те, кто в суровые советские времена и мечтать не мог о жизни нынешней. Например, недавно в интернете появилось видео из Монако, на котором любители редких и дорогих автомобилей засняли Mercedes G63 AMG Brabus B70, стоимость которого не бывает ниже 200 тысяч евро, а в зависимости от комплектации достигает и 500 тысяч. Номера – белорусские: «0101 МИ-7». Этот белорус наверняка хорошо живет, жизни радуется. Причем напомню, что буквы «МИ» на номерах указывают на «министерский статус». Вот только никто не может ответить на вопрос, какое министерство у нас настолько успешно, чтобы позволять себе такие авто? Какой госкомитет, чья администрация, какой чиновник?

Или сейчас идет суд по делу отца и сына Япринцевых. В суде в показаниях свидетелей уже не раз прозвучало слово «миллиардер». Может, Япринцев завод суперприбыльный построил, придумал прорывную технологию, доказал теорему Ферма? Нет, свои капиталы зарабатывал на придворном бизнесе – нефтепереработке. Будто государственные компании не в состоянии закупать в России сырую нефть, потом с большой прибылью продавать на Запад нефтепродукты и отдавать заработанное в бюджет. Однако суперприбыльный бизнес, как засвидетельствовал начавшийся суд, в нашем государстве почему-то оказался под контролем ряда частных компаний. И у того же Япринцева денег было столько, что сынок на Форексе умудрился проиграть 30 миллионов долларов. Не рублей – долларов!!! Потом влез в долги, кинул на деньги важных и известных людей, и в результате история дошла до суда.

В стране, где большинство населения балансирует между бедностью и нищетой, 32-летний мажор кидается десятками миллионов долларов!!! У вас такое в голове укладывается?..

А разве мог мечтать кто-либо из руководителей БССР, что он разведет в республике разлюли-малину для избранных, «обеспечит» провалы по всем показателям и обеднение людей, но при этом останется на своем посту да еще будет всех жизни учить? Не мог мечтать!

Я подозреваю, что именно поэтому при последней деноминации не пять нулей белорусские власти убрали с купюр, а только четыре. Чтобы параллели были не столь очевидны. Чтобы, запутавшись в нулях, не каждый осознал, до чего мы дожили…

Стыхія

Нямала бед натварыла стыхія ў апошнія дні. Валіла дрэвы, зносіла дахі, залівала вадой вуліцы гарадоў і нават сарвала ў аэрапорце з тармазоў самалёты.

ДА ЎВАГІ!

Сайт www.nv-online.info – гэта не газета «Народная Воля»

Не бывае таго дня, каб нехта не звярнуўся ў рэдакцыю і не спытаў: “А чаму матэрыялаў сённяшняга (ці мінулага) нумара газеты няма на вашым сайце?”

Мы ўжо некалі адказвалі на такое пытанне. Тлумачым у чарговы раз.

Папяровы варыянт газеты і сайт www.nv-online.info – гэта абсалютна розныя рэчы. Матэрыялы, якія друкуюцца ў газеце, не выстаўляюцца адначасова на сайце, змест якога абмяжоўваецца ў асноўным аператыўнай інфармацыяй.

Публікацыі на старонках газеты маюць эксклюзіўны характар. На сайце з’яўляюцца толькі кароткія, у некалькі сказаў, анонсы на адзін-два матэрыялы чарговага нумара. Прачытаць поўнасцю той ці іншы цікавы, часам сенсацыйны артыкул могуць толькі падпісчыкі газеты альбо тыя, хто набывае свежыя нумары ў шапіках “Белсаюздруку”.

На сайце ў раздзеле “Архіў” матэрыялы, надрукаваныя ў папяровым варыянце газеты, могуць з’явіцца толькі праз 12–14 дзён. А гэта ўжо не ўяўляе той цікавасці, той актуальнасці, якую маюць вострыя публікацыі ў свежых нумарах. Вось чаму рэдакцыя раіць Вам, шаноўныя сябры, **у першую чаргу стаць падпісчыкамі газеты “Народная Воля”.** З аператыўнымі публікацыямі можна знаёміцца і **праз набыццё газеты ў кіёсках.**

Рэдакцыя.

ГРОМКОЕ ДЕЛО

Зачем Юрий Чиж посоветовал написать заявление на Владимира Япринцева в КГБ?

Возможно, ответ на этот вопрос прозвучит уже на следующей неделе.

В суде Центрального района Минска продолжается рассмотрение уголовного дела в отношении известного бизнесмена, одного из бывших совладельцев компании «Трайпл» Владимира Япринцева и его сына Казбека.

«Народная Воля» собрала самые интересные моменты из онлайн-репортажа, который ведут из зала суда naviny.by.

Так, вчера в суде изучали письменные материалы дела, в частности – переписку Япринцева-младшего и еще одного обвиняемого, сотрудника «Трайпла» Александра Арабяна.

Чуть раньше допросили жену Владимира Япринцева Светлану.

Как уже сообщалось, она внесла 50 тысяч долларов в счет погашения ущерба, который вменяют ее сыну и мужу. «Я бы все отдала, чтобы они были на свободе, – пояснила она. – У меня самый лучший муж и самый лучший сын».

На вопрос прокурора об имуществе семьи Япринцева указала, что они владеют квартирой и домом в Минске, дачей. Также у нее, супруга и сына есть автомобили. «На все наложен арест», – заявила Светлана Япринцева.

Во время суда выяснилось, что Владимир Япринцев потерял свою долю в компании «Трайпл» 19 августа 2015 года. В этот день по 16,75% акций получили российские бизнесмены Михаил Мамиашвили и Иосиф Аксентьев. 66,5% акций оставались у Юрия Чижа. Дело в том, что сын Япринцева Казбек, который вел в “Трайпле” несколько направлений, имел многомиллионные долги, несколько десятков миллионов долларов он проиграл на Форексе. И когда Япринцев-старший узнал об этом, он попытался расплатиться с теми, кому задолжал его сын.

По делу проходят несколько потерпевших. В том числе и российский бизнесмен Юрий Савяк. По словам потерпевшего, в КГБ писать заявление на Владимира Япринцева он приехал вместе с Юрием Чижом и на его машине.

Еще один потерпевший по делу – главный специалист по спортивно-оздоровительным мероприятиям в компании «Виталюр» Андрей Михневич, в прошлом легкоатлет, бронзовый призер летних Олимпийских игр 2008 года в толкании ядра. В 2013 году был дисквалифицирован пожизненно за употребление допинга.

По словам потерпевшего, с Казбеком Япринцевым он познакомился в 2014 году. К тому времени он уже ушел из спорта, был безработным. «*Так бывает. Когда спортсмены заканчивают карьеру, они никому не нужны,* – пояснил Михневич в суде. – *Фамилия Япринцева значила многое для меня. Я рассчитывал через Казбека познакомиться с его отцом и работать на него*».

За спортивную карьеру Андрей Михневич скопил около 500 тысяч долларов и был готов вложить эти деньги в бизнес. Но своих идей у него не было, поэтому решил просто отдать средства Япринцеву-младшему. 365 тысяч долларов он привез в чемодане в офис «Трайпла» и передал лично в руки Казбеку. Договор о займе на месте не оформляли, на словах решили, что долг бизнесмен вернет Михневичу через полгода. Потом еще раз передал 75 тысяч долларов.

«*У меня было сумасшедшее доверие,* – пояснил он. – *На что пошли деньги, я не знаю. Для меня это значения не имело*».

Позже договор о займе Михневич с Япринцевым-младшим все-таки оформили, общая сумма составила 440 тысяч долларов. Также оговорили процент за пользование средствами.

«После задержания Казбека я понял, что живу в другом мире. Был в ожидании. Надеялся, что все быстро закончится, – заявил Михневич. – *Потом меня вызвали в КГБ. Показали изъятый у Казбека договор про мой займ, спросили, буду ли я писать заявление. Я сказал, что подумаю».*

Беспокоиться за свои деньги Михневич начал в декабре 2015-го (Япринцевы, напомним, были задержаны в августе). Решил обратиться за советом к Юрию Чижу, с которым раньше встречался на президентских субботниках.

«Я же не знал тогда, что он был инициатором всего этого! Юрий Александрович спросил, какая сумма, сказал: «Ай-яй-яй» – и посоветовал писать заявление в КГБ. Ну, я и пошел», – объяснил Андрей Михневич.

Чиж, по его словам, посоветовал обратиться именно в КГБ, а не в суд – так больше шансов вернуть деньги. Потерпевший сожалеет, что последовал совету и обратился в КГБ. Он до сих пор уверен, что Япринцев вернет ему долг.

Стало известно, что сам Юрий Чиж написал заявление на Япринцева в день задержания последнего – 11 августа 2015 года. Заявление было написано на имя председателя КГБ Валерия Вакульчика. Текст документа озвучат после того, как Чижа допросят в суде в качестве свидетеля. Это должно случиться уже на следующей неделе. Напомним, что сам ***Юрий Чиж*** сейчас находится в СИЗО КГБ, его обвиняют в неуплате налогов.

ПАД ГРАДУСАМ

Чаго чакаць ад надвор’я на выхадныя?

Дажджы яшчэ не скончацца.

16 ліпеня чакаецца пераважна без ападкаў, толькі днём месцамі па поўдні пройдуць кароткачасовыя дажджы, магчымы навальніцы.

Тэмпература паветра мінімальная ноччу +9…+16°С, максімальная днём +19…+26°С, па паўднёвым усходзе +27…+29°С.

17 ліпеня надвор’е абумовіць франтальны падзел і цёплыя няўстойлівыя паветраныя масы, якія змяшчаюцца з тэрыторыі Украіны. Ноччу месцамі, днём на большай частцы тэрыторыі пройдуць кароткачасовыя дажджы, прагрымяць навальніцы.

Днём у асобных раёнах пры навальніцах чакаюцца моцныя дажджы, магчымы град, моцны парывісты вецер.

Тэмпература паветра мінімальная ноччу +10...+17°С, максімальная днём +21…+28°С; па паўднёвым усходзе ноччу +18…+21°С, днём +29…+34°С.

ЖАХ!

Арганізаваў жонцы скачок з парашутам, а той не раскрыўся

У Віцебску адбылася трагедыя. У выніку няўдалага скачка з парашутам загінула 34-гадовая жыхарка горада. Гэта адбылося ў дзень яе нараджэння. Як стала вядома Naviny.by, скачок арганізаваў яе муж, афіцэр армейскага спецназа.

Гаворка ідзе пра вайсковую часць 97020 у Віцебску – сілы спецыяльных аперацый Міністэрства абароны. Гэта, з аднаго боку, элітная вайсковая адзінка. Служаць тут найлепшыя з найлепшых. З іншага боку, засакрэчаная часць. Вядома, што яе байцы бралі ўдзел у антытэрарыстычных аперацыях нароўні са спецназам МУС, КДБ і пагранвойскаў.

У Міністэрстве абароны адмаўляюцца каментаваць абставіны трагедыі. «Страты вайскоўцаў і цывільнага персаналу не было, – растлумачыў прэс-сакратар ведамства Уладзімір Макараў. – Ніякіх іншых каментарыяў міністэрства даваць не будзе».

Загінуўшая Вольга (яе прозвішча і прозвішча мужа мы не называем з этычных меркаванняў) сапраўды не працавала ў вайсковай часці. Але там служыў яе муж. Паводле інфармацыі на 2013 год, у званні маёра. Тады пра яго пісала вайсковая газета «Во славу Родины». Але за апошнія тры гады, магчыма, званне павысілі.

Менавіта ён у дзень нараджэння жонкі арганізаваў для яе скачок, выкарыстаўшы парашут, які знаходзіўся на балансе вайсковай часці. Самалёт прадаставіў мясцовы ДТСААФ, але дамова арэнды была заключана не з фізічнай асобай, а з вайсковай часцю.

«Да адказнасці нашы супрацоўнікі не прыцягваліся. Самалёт лятае, і мы працуем, – растлумачылі карэспандэнту Naviny.by ў Віцебскім аэраклубе. – Калі мы арганізоўваем скачкі, нашы інструктары ўкладваюць парашуты. Яны нясуць за гэта адказнасць. Усе парашуты праверваны, праходзяць тэхнічныя агляды. Прыборы, якія выпускаюць запасны парашут у выпадку, дапусцім, страты прытомнасці, таксама правяраюцца. На працягу трох-чатырох гадзін да скачка праводзіцца інструктаж. Але калі скачкі здзяйсняюць сілы спецаперацый, у іх свае праверкі, кантроль, абсталяванне і допускі – усё сваё. У іх ёсць свае спецыялісты, свае парашуты. Мы даём толькі самалёт у арэнду».

Такія трагедыі здараюцца вельмі рэдка. Гарантуецца «стопрацэнтная бяспека пры выкананні ўсіх патрабаванняў», – запэўніваюць у Віцебскім аэраклубе ДТСААФ.

Аб тым, што здарылася ў Віцебску, кажуць рознае. Сям’ю характарызуюць толькі станоўча. Вядома, што муж і жонка выхоўвалі 12-гадовае дзіця.

Паводле адной з версій, парашут быў непрыдатны для выкарыстання. Паводле іншай – загінуўшая спалохалася і няправільна дзейнічала ў сітуацыі, якая склалася. Вядома, што скакала яна адна, а не ў тандэме. І вопыту скачкоў з парашутам у яе практычна не было.

Да ісціны па справе павінна дайсці следства. Паводле наяўнай інфармацыі, афіцэру прад’яўлена абвінавачанне па частцы 3 артыкула 455 КК (злоўжыванне ўладай, перавышэнне ўлады альбо бяздзейнасць улады). Калі яго віна будзе даказана, яму пагражае ад 5 да 12 гадоў пазбаўлення волі.

Афіцыйны прадстаўнік Следчага камітэта Юлія Ганчарова заявіла, што не валодае інфармацыяй пра гэтую трагедыю. Прэс-сакратар КДБ Дзмітрый Пабяржын таксама не змог пракаментаваць тое, што здарылася, спасылаючыся на тое, што знаходзіцца ў адпачынку.

Адар’я ГУШТЫН.

ЧУЛІ?

Прадстаўнікі Катара адмовіліся дабудоўваць «Не Кемпінскі»

Нядаўна мы пісалі пра тое, што Аляксандр Лукашэнка сваім указам вызначыў новыя тэрміны здачы гасцінічнага комплексу каля сталічнага цырка, які ў народзе называюць «Не Кемпінскі». Згодна з дакументам, дабудаваць аб’ект павінны былі ў 2018 годзе. І зрабіць гэта збіралася кампанія International Trade & Development Co., падкантрольная членам кіруючай сям’і Катара. Ва ўсякім разе паведамлялася, што катарская кампанія праявіла «сур’ёзную зацікаўленасць» у набыцці аб’екта.

Але, як стала вядома tut.by, дадзеная кампанія прыняла рашэнне «ўстрымацца ад здзелкі”.

«*Кошт набыцця праекта і звязаных з ім выдаткаў з’яўляецца занадта высокім у адносінах да чаканай прыбытковасці ад інвестыцый з улікам прагназуемай рэнтабельнасці праекта і ўнутранай нормы даходнасці, якія не адпавядаюць нашым чаканням*», – гаворыцца ў матывіровачнай частцы ліста-адмовы, які цытуюць крыніцы інтэрнэт-партала.

Як вядома, будаўніцтва аб’екта ў 2010 годзе пачала кампанія «Эліт Эстэйт» Юрыя Чыжа і Уладзіміра Япрынцава. Але ў другой палове 2015 года будаўніцтва комплексу, ужо гатовага на 70%, было замарожана. Пагоршыў становішча спраў арышт Чыжа і Япрынцава, якія разам з банкамі-крэдыторамі (“БПС-Сбербанк”, “Белінвестбанк” і ВТБ) ўклалі ў будоўлю «больш за 100 млн доляраў».

ВЫБАРЫ-2016

Тысяча подпісаў за 4 дні

Прэтэндэнт на дэпутацкі мандат са Слоніма Іван Шэга ўжо сабраў неабходныя 1000 подпісаў, каб падаць дакументы на рэгістрацыю кандыдатам у дэпутаты.

– Управіліся за 4 дні, – расказвае Іван Іванавіч. – І подпісаў ужо нават больш за тысячу, але працягваць кампанію будзем.

Пікеты выстаўлялі ў большай ступені для піяру, для папулярызацыі маёй персоны. А подпісы збіралі па хатах, кватэрах. Падпісваюцца людзі ахвотна, бо мяне ў Слоніме добра ведаюць з найлепшага боку. Хаця, канешне, былі і тыя, хто адмаўляўся. Але, як казалі хлопцы з ініцыятыўнай групы, такіх значная меншасць.

– Дакументы ў выбаркам будзеце падаваць як прадстаўнік ад грамадскасці, які сабраў тысячу подпісаў, ці як сябра Партыі БНФ?

– Закон дазваляе рэгістравацца кандыдатам і ад партыі, і шляхам збору подпісаў. І тое, што можна ісці яшчэ ад партыі, – добрая падстрахоўка, бо з подпісамі можна ўсяляк выкруціць – я гэта добра ведаю, маю вопыт. Хаця сабраныя зараз подпісы ніякага сумневу ў іх сапраўднасці ў акруговай камісіі выклікаць не могуць, дый і сёлетняя выбарчая кампанія праходзіць у іншых умовах – улады дэманструюць Захаду празрыстасць, лаяльнасць. І менавіта на дадзеным этапе кампаніі рабіць гэта найпрасцей. Таму думаю, што зарэгіструюць дзясяткадругі непраўладных кандыдатаў. І я магу прайсці і па подпісах, і ад партыі.

– Ведаеце, хто збіраецца па вашай акрузе балатавацца ў парламент?

– Хадзілі чуткі, што старшыня райвыканкама Алег Таргонскі будзе вылучацца, але ён адмовіўся. Збіраецца зноў трапіць у парламент дзеючая дэпутатка Ала Сопікава. Яна настаўніца, былы дырэктар слонімскай школы. У 2012 годзе Сопікава перамагла без праблем, мы тады здымаліся з выбараў, яна фактычна адна ішла па нашай акрузе. А зараз, думаю, ёй нялёгка будзе. Перш за ўсё таму, што прыйдзецца адказваць людзям на пытанне, што яна чатыры гады рабіла ў парламенце. Чые правы абараняла? Колькі разоў выступала? Яе ж голасу чуваць не было! Гэта такі дэпутат з ліку статыстаў.

Таму – можа, нясціпла прагучыць – калі барацьба будзе чэсная, то шанец перамагчы ў мяне ёсць.

– Дабівайцеся таго, каб ва ўсіх участковых камісіях былі вашы прадстаўнікі, і тады будзеце ведаць, як людзі галасавалі. А то кожны раз апазіцыя заяўляе, што галасы лічаць нячэсна, але, калі фарміруюцца камісіі, вы нават не можаце прапанаваць на кожны ўчастак сваіх прадстаўнікоў.

– Толькі ад нас будзем прасоўваць у камісіі 30 чалавек. Але ж Партыя БНФ не адна структура ў раёне. І кансерватары-хрысціяне, і сацыял-дэмакраты, і прадстаўнікі ад Аб'яднанай грамадзянскай партыі, і актывісты ад грамадскасці таксама будуць спрабаваць трапіць у мясцовыя камісіі. Агулам амаль усе ўчасткі мы і ахапілі б. Але ж ці прапусцяць "выпадковых" людзей туды, дзе непасрэдна будзе ісці падлік галасоў выбаршчыкаў?

Марыя ЭЙСМАНТ.

КТО ЕСТЬ КТО

Андрей КОЗИК:

«Хочу быть депутатом, которому всегда можно позвонить…»

«Уверен, что многое могу поменять к лучшему, – важно пробовать, – известил о своих намерениях баллотироваться в депутаты Андрей Козик на своей странице в «Фейсбуке». – Моя инициативная группа зарегистрирована и начинает сбор подписей за выдвижение по Старовиленскому округу №105 – это без малого весь Центральный район. Любая поддержка – Ваша подпись, добрые советы, лайки или просто теплые слова – очень нужна».

«Народная Воля» решила выяснить, зачем профессиональный юрист, карьера которого весьма успешно складывается в том числе и за рубежом, решил податься в политику.

– Андрей, расскажите, зачем идете в депутаты?

– Я решил, что у меня достаточно жизненного опыта и профессиональных знаний, чтобы понять и помочь решить проблемы, которые сегодня беспокоят людей. Кроме того, я юрист. А для каждого юриста работа в парламенте – это то, к чему его готовят с университетской скамьи.

– А что конкретно вам хотелось бы изменить? Усовершенствовать избирательное законодательство? Отменить налог на тунеядство?

– Мне в принципе не очень нравится то, как у нас пишутся законы. Многие из них неясно сформулированы, запутанны. Это происходит в том числе и потому, что в парламенте мало профессиональных юристов. У меня второе образование – экономическое, но и без него я понимаю, что проблемы, с которыми сталкивается государство, могут быть решены не только увеличением пенсионного возраста. Наверное, можно найти другие способы наполнения того же Фонда социальной защиты населения. Например, путем повышения доходов населения – тогда будут расти и отчисления в Фонд. Может быть, надо больше зарабатывать вместо того, чтобы меньше тратить?

– А зарплату за счет чего повышать?

– Во многих странах не менее 50 процентов людей заняты в небольших компаниях. Надо стимулировать внутреннее потребление, особенно услуг, а значит, создавать экономические условия для снижения цен. Надо поддерживать и существующие производства – они несут не только экономическую, но и важную социальную нагрузку.

В стратегической перспективе крайне важна сфера образования. Я сам работаю в ней уже более 16 лет, много преподаю за рубежом. В следующем году в издательстве Кембриджского университета у меня выходит книга, посвященная применению международного права к ситуациям кибератак. Чем больше людей занято в науке, тем быстрее она движется вперед. Для этого необходимо максимально упростить открытие университетов, обеспечив контроль за качеством подготовки, усовершенствовать процедуру присвоения степеней и званий.

У меня двое детей. Я на собственном опыте знаю проблемы, с которыми сталкивается каждый родитель в школах и детских садах: от непонятных учебников до дополнительного финансирования затрат. Думаю, уж если родители вынуждены частично финансировать школу, то надо делать это максимально прозрачно. Не должны мы сами покупать ведра или вставлять окна в классах, выпрашивать ненужные газеты и журналы.

Мне кажется, каждый, у кого есть идеи и энергия, кто видит необходимость изменений вокруг себя, должен попробовать собрать подписи и получить поддержку избирателей. Чем больше будет таких людей, тем быстрее пойдут позитивные перемены.

– С одной стороны, логика в этом есть. Но с другой… Есть мнение, что у нас несовершенное избирательное законодательство, и депутатов все равно как бы назначают…

– Это универсальная формула для того, чтобы ничего не делать!

– Вы полагаете, что депутат в состоянии на что-то повлиять?

– Полагаю. К сожалению, институт депутатов у нас не работает так, как должен. Депутат – представитель народа. Значит, у каждого где-то под рукой должен быть записан мобильный номер депутата. Чтобы ему можно было всегда позвонить и рассказать о проблеме, которая волнует на данный момент.

– Смеюсь, потому что недавно искала телефон одного действующего депутата, но на сайте Палаты представителей был указан только городской телефон, на котором бесконечно срабатывал факс.

– Почему, например, житель Лондона может упомянуть в интервью мэра и тот тут же отреагирует на поставленную проблему? Я считаю, что такое возможно и у нас. И я хочу быть частью того, которому можно позвонить напрямую.

– Расскажите, охотно ли народ ставит свои подписи за выдвижение?

– Хороший вопрос! Многие люди разочарованы и не верят, что на депутатском уровне можно что-то изменить. Для меня это было некоторым удивлением. А когда пытаешься убедить в обратном, машут рукой: да ну, бесполезно! Поэтому подписи собираются очень сложно.

– Андрей, вы долгое время были первым проректором Международного университета МИТСО. Но ушли со скандалом. Что это за история? Спрашиваю, потому что слухи об этом гуляют до сих пор…

– Я проработал в университете довольно длительное время и уходил оттуда с ощущением того, что сделано немало. За то время, что работали я и моя команда, университет преобразился. Но никогда не забывал о том, что я – всего лишь наемный менеджер, у меня есть обязательства перед руководством университета, учредителем. И в тот момент, когда руководитель счел, что курс университета должен быть резко изменен, я не посчитал для себя возможным этому курсу следовать. И многие мои коллеги ушли из университета. Сейчас МИТСО продолжает жить своей жизнью. Вот и вся история. А кто какие слухи распространяет – я никогда это не комментировал. Мне это не очень интересно. Недоброжелатели есть у многих, а в нашей сфере – особенно.

– Куда вы ушли из университета?

– Если одна дверь закрывается, то другая открывается. Я сконцентрировался на академической деятельности, написании статей, участии в международных конференциях. Меня стали много приглашать за рубеж. Я свободно говорю на английском, читаю лекции, подтянул французский и немецкий. Чтобы мир стал безопаснее, – участвую в разработке конвенций и комментариев к ним, ограничивающих вооружения, ставящих под контроль компьютерные нападения, улучшающих участь жертв войны.

В Беларуси вместе со своими коллегами организовал Ассоциацию международного права и арбитража, которая позволила заниматься большим количеством благотворительных проектов для студенчества, ученых. Мы издаем ежегодник международного права, организуем летние школы, проводим бесплатные лекции, создали публичную библиотеку по праву. Так что сегодня основу моей карьеры создает преподавание и исследовательская работа.

Марина ВИШНЕВСКАЯ.

Из личного дела

Андрей Козик родился в 1979 году.

С отличием закончил факультет права и аспирантуру Академии управления при президенте Республики Беларусь. Защищался в БГУ. Стажировался в Женевской академии. Занимается юридической практикой с 1998 года, специализируется на международном публичном и международном частном праве.

Кандидат юридических наук, доцент.

Работал в качестве эксперта в составе официальных делегаций, сотрудничает с ООН, Международным Комитетом Красного Креста.

НЕЗАВИСИМАЯ ЭКСПЕРТИЗА

Борис ЖЕЛИБА, профессор, доктор экономических наук

С новым рублем в старую экономику?

Одной из особенностей белорусской экономики всегда было печальное финансовое состояние реального сектора, т.е. белорусских предприятий и относительно благополучное положение белорусских банков. Они всегда были с прибылью. Это постоянно раздражало заемщиков – как юридических лиц, так и население, которые всегда считали кредитные проценты банков грабительскими.

Однако в экономике все взаимосвязано. Кризис добрался и до банков. С начала 2016 года проблемные активы коммерческих банков практически удвоились. Основу проблемных активов, проще сказать, составляют невыплаченные в срок кредиты – отсроченные, просроченные и т.п., которые так и называются – «плохие». Доля проблемных активов в объеме всего банковского кредитного портфеля и прочих требований банков составила на 1 июня 2016 года 12,44% против 6,83% на 1 января 2016 года. Международная допустимая норма, между прочим, не более 5%.

Под «плохие» кредиты банки должны из прибыли формировать специальные резервы на покрытие возможных убытков. С начала года эти резервы увеличились более чем на 2 трлн рублей (в старых деньгах) – до 21,2 триллиона. Поэтому для отдельных банков, в т.ч. государственных, есть угроза вместе с ростом проблемных активов вообще остаться без прибыли и влиться в ряды убыточных предприятий реального сектора. Таким образом стремительно ухудшается финансовое состояние не только предприятий, но и банковской системы Беларуси.

Положение в экономике усугубляется и результатами внешней торговли. Она вновь ушла в минус. За пять месяцев года снижение экспорта товаров и услуг составило 16,5%, импорт упал на 11,2%. В итоге отрицательное сальдо составило 332,9 млн долларов против положительного сальдо в 421,6 млн за такой же период прошлого года. Причем к неблагоприятной ценовой ситуации на рынках нефти и калийных удобрений (основные статьи белорусского экспорта) добавилось еще и ограничение Россией поставок нефти на белорусские НПЗ в отместку за газовые долги.

Чем меньше экспортных поступлений валюты, тем быстрее растет долговая пирамида государства. И, что характерно, в основном за счет внутреннего государственного долга. Если с начала года объем погашения внешнего госдолга составил 302,1 млн долларов, то погашение по внутреннему долгу составило сумму в 4 раза большую – 1 млрд долларов и 4,1 трлн в старых белорусских рублях. Хорошо, что еще есть кому покупать облигации Минфина и Нацбанка.

Несмотря на отпускной период, белорусы продолжают продавать валюты больше, чем покупать. В июне чистая продажа наличной валюты составила 138,4 млн долларов. Ранее она составляла примерно по 200 млн в месяц, что как-то поддерживало валютный рынок. При том, что с банковских депозитов ежемесячно уходило около 100 млн долларов. Значит, еще по 100 млн валюты уходило из домашних заначек белорусов. Это естественно, когда в стране одно за другим банкротятся предприятия. По данным Минэкономики, 20 тысяч человек работают на предприятиях, которые уже проходят процедуру банкротства, и еще 470 тысяч – на предприятиях, пребывающих в критическом финансовом состоянии. Более половины работающих белорусов получают зарплату не более 500 новых белорусских рублей, то есть 250 долларов в эквиваленте. А на периферии зарплата в 200–300 рублей – норма. Среднемесячная зарплата белоруса составляет примерно 720–730 рублей, или 360–365 долларов, что меньше средней пенсии в любой стране Евросоюза. В Польше, к примеру, средняя пенсия превышает 500 евро.

Мрачно то, что по планам властей реальные денежные доходы населения вырастут в следующем году лишь на 0,2–1,3%. Впрочем, аналитики признают, что экономические основания для более высоких темпов роста доходов, как это было когда-то, действительно отсутствуют. Халява в виде льготных цен на энергоносители практически закончилась. Российский рынок, как и вся российская экономика, продолжает находиться в состоянии рецессии. Российский и белорусский премьеры не договорились в Москве по нефтегазовым вопросам, и скорее всего Россия продолжит сокращать поставки нефти. Падение физических объемов экспортных поставок нефтепродуктов еще более уменьшит поступление валютной выручки в Беларусь в третьем квартале.

В этих условиях возрастают риски «размягчения» довольно жесткой до последнего времени денежно-кредитной политики Нацбанка. Самый простой и известный путь спасения и реального сектора, и банков – дать им денег, образно говоря, вновь «разогрев печатный станок». Признаки этого – ускоренное снижение главным регулятором ставки рефинансирования (с 1 июля она снижена сразу на 2 процента: с 22% до 20%). Но тогда придется поставить крест на планах денежных властей снизить годовую инфляцию до однозначного числа. А далее – давно знакомые девальвационные обвалы и инфляционные всплески нового белорусского рубля.

К СВЕДЕНИЮ

Почему отличаются суммы в жировках?

Минчане стали получать квитанции на уплату услуг ЖКХ за июнь. И многие сразу же обратили внимание на то, что в двух колонках с ценами до деноминации и после указаны разные суммы.

«Особенность платы за коммунальные услуги в том, что плательщик оплачивает услуги через месяц после их предоставления. Поэтому в извещении, которые мы получили в июле, указана плата за услуги, предоставленные в июне. Соответственно, сумма указана в неденоминированных рублях. Колонка с платежами в деноминированных рублях указана справочно», – объяснила заместитель директора по развитию КУП «Центр информационных технологий Мингорисполкома» Наталья Воробьева.

Каждый тариф деноминировали отдельно, а потом суммировали, поэтому окончательные суммы в деноминированных и неденоминированных рублях могут отличаться.

Жировки за июль будут рассчитаны уже в деноминированных рублях. Сумма в неденоминированных рублях будет указана справочно.

ГОРКІ ЛЁС

Як Іван Варэйка выжывае на 132 рублі ў месяц

Свой маленькі пакойчык у рабочым інтэрнаце, што на вуліцы Савецкай у Дзятлаве, Іван Анатольевіч падтрымлівае ў чысціні і парадку, але, як ні старайся, беднасці і галечы не схаваеш. Кухонны столік, дзве табурэткі, стары буфет і халадзільнік яшчэ дапарабудовачных часоў. Халадзільнік даўно не працуе, ды ён, прынамсі, гаспадару і не патрэбны, бо няма чаго туды класці. Не толькі смак, але і пах мяса Іван Анатольевіч даўно забыў. Там у пакецiку ляжыць толькі некалькі старых бульбін і два кіслыя, яшчэ няспелыя, яблыкі.

– Бульба на суп, а яблыкі на кампот, – кажа пра свае запасы гаспадар.

Спадар Варэйка родам з невялічкай вёсачкі Навасады, што на самым ускрайку Дзятлаўскага раёна, бліжэй да Навагрудскага. Звычайны вясковы хлопец змалку прывучаны да рознай сялянскай работы. Ён заўжды любіў тэхніку і таму адразу пасля школы паехаў у Гродна вучыцца на шафёра. Умее вадзіць легкавікі, аўтобусы, грузавікі. У арміі служыў у танкавых войсках, таму з тэхнікай, як кажуць, на ты.

– Як вярнуўся са службы, уладкаваўся ў мясцовы калгас вадзіцелем грузавіка, – кажа Іван Анатольевіч. – З вялікай радасцю пайшоў на работу, але тая радасць растаяла, як снег у красавіку. Мне далі стары, дабіты ГАЗ-51. Рукі пазбіваў, рамантуючы ды заводзячы рукаяткай. І ўсё ж здаў за месяц 28 пуцёвак і атрымаў… 30 рублёў заробку.

Назаўтра ж панёс старшыні калгаса заяву на звальненне. Угаворваў застацца: маўляў, з цягам часу дадзім лепшую, навейшую машыну. Я не захацеў, бо не веру ў гэтыя абяцанкі.

Работа на Дзятлаўскай аўтабазе №16, куды ўладкаваўся, адрознівалася ад калгаснай, як неба ад зямлі. На аўтобусе вазіў людзей па раёне, а таксама выконваў заказы для экскурсій, вазіў людзей у розныя мясціны Савецкага Саюза. 17 гадоў адпрацаваў там.

– А чаму звольніліся?

– Ажаніўся, патрэбна было жыллё. Нарадзіліся дзеткі…

Кватэры Варэйкі так і не атрымалі, бо ў сілу жыццёвых абставін сям'я распалася. Івану Анатольевічу далі адзін невялічкі пакойчык у інтэрнаце.

З таго часу яго жыццё пакацілася пад адхон. Ні з таго, ні з сяго раптам пачала моцна балець правая нага. Цярпеў, пакуль цярпелася, а потым кінуўся да дактароў. Яны паставілі дыягназ: артроз тазасцегнавага сустава.

– Аперацыя, якую рабілі ў Гродне, цягнулася доўга. Дактары зрабілі ўсё, што маглі. Хадзіў на мыліцах, далі другую групу інваліднасці. Тры гады запар ездзіў на камісію, каб яе пацвердзіць. А потым далі трэцюю… – у голасе чалавека чуецца боль.

– Пастаянную? На ўсё жыццё?

– Не, таксама кожны год трэба ездзіць на камісію. То ў адзін горад Гродзенскай вобласці, то ў другі. Іншы раз і ў абласны цэнтр клічуць. За свае грошы, канешне, пра гэта нават гаворкі няма…

Трэцяя група, так бы мовіць, рабочая, і ён спрабаваў працаваць. І на хлебазаводзе, і ў гімназіі рабочым, але нага зноў пачала вельмі моцна балець, і ўжо пяць гадоў, як Варэйка жыве толькі на інвалідскую пенсію. А яна складае 1 мільён 320 тысяч рублёў, ці 132 рублі па-новаму. У сярэднім 200 тысяч рублёў плаціць за інтэрнат: зімой больш, летам – менш. Купіш лекі, і застаецца менш за мільён. Як кажуць, жыві і ні ў чым сабе не адмаўляй…

– Якую ж ежу вы можаце сабе купіць за такія грошы?!

– Ліверку, крывянку, хлеб. Іншы раз вару суп з курыных касцямі. У нашым інтэрнаце на кухні ёсць электрапліты. Абыходжуся самым малым, бо ўсё трэба купіць, а грошай няма.

Яму неабходна зноў рабіць аперацыю, але ён не адважваецца па той жа прычыне: няма грошай. А нага з кожным годам баліць усё больш, ён моцна кульгае і цягне яе.

Як збавення чакае таго часу, калі споўніцца 60 гадоў і пачнуць плаціць пенсію па ўзросце. Яна будзе большая, чым інвалідская.

Іван Анатольевіч жыве ў цэнтры гарадка, а нібы ў космасе – да таго адзінока і самотна. За акном ходзяць людзі, шумяць машыны, а ён адзін на адзін са сваёй хваробай і беднасцю.

– Яшчэ добра, што ў інтэрнаце, а не дзе-небудзь у выміраючай вёсцы. Усё ж такі тут людзі, можна выйсці, пагаварыць… От каб усё вярнулася назад, каб можна было… Не ведаю, што аддаў бы, каб зберагчы сям'ю, бо няма для чалавека нічога каштоўнейшага ў жыцці, чым сям'я, дзеці… – кажа з горыччу.

А я вось пра што думаю: неўзабаве ў нас будуць выбары. У дэпутаты імкнуцца самыя розныя людзі. Абяцаць будуць залатыя горы. Такое мы ўжо чулі не адзін раз. Але, пасеўшы ў крэслы ў Авальнай зале, ці ўспомняць яны пра тых, хто вымушаны выжываць за мільён старых рублёў у месяц? А такіх, як Іван Анатольевіч Варэйка, у краіне нямала. Ці дапамогуць ім?

Нешта слаба верыцца…

Леанарда ЮРГІЛЕВІЧ.
г.Дзятлава.

СКАНДАЛ

«Гэтыя святары доўга і вельмі плённа служаць вернікам Беларусі…»

Беларускія ўлады спачатку пазбавілі трох каталіцкіх ксяндзоў права служыць у Беларусі, а потым сваё рашэнне адмянілі.

Усе трое святароў – грамадзяне Польшчы. **Раман Шульц** –пробашч парафіі Св.Казіміра ў Магілёве, **Лех Баханэка** *(на фота)* – пробашч парафіі Св.Міхала Арханёла ў Івянцы і **Ежы Катоўскі** – пробашч парафіі Найсвяцейшага Сэрца Езуса і Св.Крыштафа ў Калодзішчах Мінскага раёна.

Глава Каталіцкага касцёла ў Беларусі **Тадэвуш Кандрусевіч** на сайце Касцёла паведаміў, што спрабаваў высветліць прычыны "адстаўкі" ва ўпаўнаважанага па справах рэлігій і нацыянальнасцяў пры Савеце міністраў **Леаніда Гулякі**, аднак беспаспяхова. Больш за тое, мітрапаліт Мінска-Магілёўскі Тадэвуш Кандрусевіч пасля сустрэчы з Гулякам сцвярджаў: *"Мы пачулі рашучую адмову магчымасці іх далейшага служэння ў Беларусі".*

У сваім звароце арцыбіскуп Кандрусевіч здзіўляўся такім рашэннем улад. Ён зазначаў, што *"гэтыя святары доўга і вельмі плённа служаць вернікам Беларусі – будавалі і рамантавалі касцёлы, катэхізавалі, займаліся хрысціянскім выхаваннем дзяцей і моладзі, дабрачыннасцю і г.д. Дастаткова толькі паглядзець на касцёл Св.Міхала Арханёла ў Івянцы, які дзякуючы намаганням айца Леха Баханэка са знішчанага паўстаў нанова як шэдэўр сакральнай архітэктуры!"*

Шокам было рашэнне ўлад і для вернікаў. Напрыклад, учора з ранку мы датэлефанаваліся ў Івянец вернікам касцёла Св.Міхала Арханёла.

– Мы даведаліся пра тое, што нашага ксяндза збіраюцца выслаць з Беларусі, з інтэрнэта, – расказала верніца Вольга. – *Мы тут і падумаць пра такое не маглі! Ніякіх размоў не ішло, ніякіх чутак. Гэтая навіна як снег на галаву.*

У мяне адчуванне, што колькі ёсць касцёл у Івянцы, столькі тут і ксёндз Лех знаходзіцца. Ён аднавіў касцёл, пабудаваў побач з ім кляштар, дзе жывуць манашкі і яго памагатыя. А як яго любяць дзеці! Ён жа з дзецьмі і летнікі ладзіў, і велапрабегі, спартыўную пляцоўку побач з касцёлам пабудаваў, там дзеці і ў футбол, і ў баскетбол могуць пагуляць. Каля касцёла клеткі з жывёламі стаяць, малыя з бацькамі прыходзяць пакарміць трусоў, авечак, коніка. Кожную нядзелю ў 10 раніцы ксёндз Лех вядзе службу для дзетак па-беларуску. Вучыць усіх вернікаў толькі добраму. Ніякай палітыкі ў яго прамовах няма. Любіць Бога, паважаць навакольных, паводзіць сябе хораша і прыстойна – хіба гэта палітыка?!

Вольга ў размове з намі не выключыла, што пасля службы ў выхадныя дні прыхаджане пачнуць збіраць подпісы, каб улады дазволілі ксяндзу **Леху Баханэку** працягваць сваё служэнне ў Івянцы. Сёння ў горадзе два касцёлы, а ксёндз адзін.

Але ўчора апоўдні на сайце Касцёла з'явілася новае паведамленне. Усіх трох ксяндзоў пакідаюць у Беларусі! Як і пра прычыны "адстаўкі", пра матывы новага рашэння ўлад нічога не паведамлялася. Беларускі Касцёл толькі падзякаваў *"органам дзяржаўнай улады за перагляд гэтай справы".*

– Я адразу дапускаў верагоднасць таго, што ксяндзам могуць дазволіць працягнуць служэнне, – лічыць рэдактар хрысціянска-інфармацыйнага партала "Крыніца" **Максім Гацак**. – *Бо сітуацыя мела шырокі розгалас. Па-першае, вельмі крытычна выступіў мітрапаліт Кандрусевіч, і іншыя біскупы яго падтрымалі. Увесну яны прамаўчалі, калі ўлады не працягнулі служэнне ксяндзу з Гродзенскай дыяцэзіі* ***Анджэю Стапыру****, таксама паляку, і ён пасля 25 гадоў служэння ў Беларусі вымушаны быў пакінуць нашу краіну. А цяпер Касцёл заняў жорсткую пазіцыю, сацыяльныя сеткі адразу закіпелі. А ўладам, думаю, у сённяшняй сітуацыі заляцання да Захаду не патрэбна напаляць жарсці. Але я не выключаю, што перыядычна такія сітуацыі будуць узнікаць. Бо гэты працэс не звязаны ні з пацяпленнем адносін з Еўропай і Ватыканам у прыватнасці. Гэта ўсё ж такі ўнутраныя справы, боязь улад заходняга ўплыву на людзей. Напрыклад, Раману Шульцу яшчэ з 2014 года спрабавалі забараніць служэнне ў Беларусі, гэта была ўжо трэцяя спроба. І ўсё гэта, безумоўна, выглядае як палітыка двайных стандартаў. Паводле беларускіх законаў, любыя замежныя святары павінны атрымліваць дазвол улад на служэнне. Але ці чулі вы пра тое, што ў Беларусі забаранілі служыць праваслаўным святарам – грамадзянам Расіі? Больш за тое, паводле нашага заканадаўства, рэлігійную арганізацыю можа ўзначальваць толькі грамадзянін Беларусі, а паведамленняў пра тое, што мітрапаліт Павел прыняў беларускае грамадзянства, не было, а ў той момант, калі яго прызначалі кіраўніком Беларускай праваслаўнай царквы, ён з'яўляўся грамадзянінам Расіі.*

Часова выконваючы абавязкі прэс-сакратара Канферэнцыі каталіцкіх біскупаў у Беларусі ксёндз **Юрый Санько** кажа, што ў Беларусі не хапае ксяндзоў. *"Новыя парафіі ствараюцца, у некаторых мястэчках ксяндзы вымушаны служыць адразу ў некалькіх прыходах"*, – зазначае ён. Безумоўна, ксяндзоў-беларусаў большасць. Але, паводле слоў ксяндза Юрыя, 15% усіх каталіцкіх святароў, што служаць у Беларусі, – іншаземцы. У асноўным палякі. Пачынаючы з 2004 года каля 10 польскіх ксяндзоў былі пазбаўлены права працаваць у Беларусі.

Марыя ЭЙСМАНТ.

РЭЗАНАНС

«Памыўка ў… ночвах»

У "Народнай Волі" за 14 чэрвеня быў надрукаваны артыкул Віталія Гарбузава "Памыўка ў… ночвах". На публікацыю адрэагавалі ў Мінскім раённым выканаўчым камітэце. **Вось ліст, які падпісаў намеснік старшыні І.ГАЛАВАЧ** (даецца без правак і скарачэнняў):

"Будынак лазні, размешчаны па адрасе: Мінскі раён, Самахвалавіцкі с/с, а.г.Самахвалавічы (далей – нерухомая маёмасць), быў набыты паводле дагавора куплі-продажу ад 11.06.2012 №20-577 і акту аб прыёме-перадачы асноўных сродкаў ад 21.08.2012 г. №2152 праз аўкцыён ТАА "ГАНДЛЁВЫ ДОМ "АГРАБЕЛГАНДАЛЬ". У мэтах стымулявання хуткага ўключэння ў гаспадарчы абарот невыкарыстоўваемы аб'ект нерухомасці быў уключаны ў пералік невыкарыстоўваемых (неэфектыўна выкарыстоўваемых) капітальных пабудоў (будынкаў, збудаванняў), іх частак, размешчаных на тэрыторыі Мінскай вобласці. На нерухомую маёмасць у 2015 годзе была павялічана стаўка падатку на нерухомасць у 5 разоў, у 2016 годзе – 10 разоў. У сувязі з унясеннем змянення ў Палажэнне аб парадку і ўмовах зацвярджэння пераліку невыкарыстоўваемых (неэфектыўна выкарыстоўваемых) капітальных пабудоў (будынкаў, збудаванняў), іх частак, зацверджанае пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 6 лістапада 2013 г. №957, у 2016 годзе Мінскім райвыканкамам названы пералік быў дапоўнены звесткамі аб зямельным участку, на якім размешчана нерухомая маёмасць, для павелічэння стаўкі зямельнага падатку ў 10 разоў.

У рамках разгляду артыкула Мінскім раённым выканаўчым камітэтам быў запрошаны дырэктар ТАА "ГАНДЛЁВЫ ДОМ "АГРАБЕЛГАНДАЛЬ" Страенак Уладзімір Уладзіміравіч. Згодна з прадстаўленай інфармацыяй арганізацыя гатова адрамантаваць лазню да 20.12.2016 года.

28.06.2016 г. Мінскай раённай інспекцыяй прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя (далей – інспекцыя) было ажыццёўлена абследаванне аб'екта, у выніку чаго адказная службовая асоба ТАА "ГАНДЛЁВЫ ДОМ "АГРАБЕЛГАНДАЛЬ" запрошана ў інспекцыю для дачы тлумачэнняў і прыняцця мер рэагавання.

Дадзенае пытанне знаходзіцца на пастаянным кантролі Мінскага раённага выканаўчага камітэта".

ВЧЕРА

Старейшая жительница Минска отпраздновала 112-летие

Елена Иосифовна Глебко родом из Новогрудского района Гродненской области. Сейчас она живет в Московском районе столицы.

Кстати, Елена Иосифовна – многодетная мать, у нее пятеро детей.

Как сообщает belta.by, всего в Минске 100-летний рубеж преодолели 57 человек, почти все из них женщины.

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ

Віктар МАРЦІНОВІЧ:

«Ад эміграцыі я не заракаўся б…»

У Мінску імкліва раскупляюць новы раман пісьменніка і журналіста Віктара Марціновіча «Возера радасці». У перакладзе на беларускую мову раман выйшаў пару тыдняў таму ў выдавецтве «Кнігазбор», арыгінал твора з'явіцца восенню гэтага года ў расійскім выдавецтве «Время». У некаторыя сталічныя кнігарні «Возера радасці» не паспяваюць падвозіць. З чым звязаны такі ажыятаж? Магчыма, з тым, што ў рамане Віктар Марціновіч распавёў не толькі пра чужое каханне, але і пра сваё.

ДАСЬЕ

Віктар Марціновіч, беларускі пісьменнік, мастацтвазнаўца.

Нарадзіўся ў 1977 годзе ў Ашмянах. Скончыў сярэднюю школу і мастацкую школу №1 у Мінску.

У 1994 г. паступіў на журфак БДУ.

У 2001 г. скончыў аспірантуру БДУ, падрыхтаваў дысертацыю аб рэпрэзентацыі Віцебскага мастацкага авангарду ў газетных дыскурсах 1920-х гадоў.

З 2002-га па 2015 год – намеснік галоўнага рэдактара інфармацыйна-аналітычнага штотыднёвіка «Белгазета».

З 2006 г. – выкладчык Еўрапейскага гуманітарнага ўніверсітэта (Вільнюс).

27 чэрвеня 2008 года ў Вільнюскай акадэміі мастацтваў (Літва) абараніў доктарскую дысертацыю на тэму «Віцебскі авангард (1918–1922): сацыякультурны кантэкст і мастацкая крытыка», мае навуковую ступень PhD па гісторыі мастацтваў.

– Віктар, некаторыя пісьменнікі скардзяцца, што іх творы выдаюцца сціплымі накладамі, ды і тыя не разыходзяцца. А ў цябе кніжка выйшла менш за месяц таму, і ў сацыяльных сетках ужо гвалт: не знайсці ў крамах, раскупілі!

– Сам здзіўляюся! Тым больш што ў кнігавыдавецкім бізнесе перыяд з 20 чэрвеня па 20 жніўня лічыцца цалкам мёртвым. Вялікіх продажаў у гэты час няма ні ў адной краіне свету.

У мяне ёсць такая тэорыя: калі кніга чапляе людзей за жывое, то яна і будзе запатрабаванай. Можа, увесь фокус у гэтым?

– Ведаю, што ты адмовіўся ад ганарара за беларускі варыянт кнігі. Чаму?

– Пры падпісанні дакументаў я сапраўды цалкам апусціў свой інтарэс. З аднаго боку, каб зрабіць кнігу даступнай для чытачоў – цяпер яна прадаецца фактычна за чатыры долары. З іншага боку, мне хочацца, каб першыя продажы ішлі менавіта на беларускай мове і каб ніхто больш не задаваў пытанне, ці з'яўляюся я беларускім пісьменнікам.

– Ты чытаеш лекцыі ў ЕГУ, рэгулярна друкуешся не толькі ў беларускай прэсе, пішаш п'есы і раз на некалькі гадоў прэзентуеш раманы. Як усё паспяваеш?

– Я вельмі мала сплю. Але наогул кніжка раз у два гады – гэта не такі ўжо вялікі цуд. Ва Уладзіміра Сарокіна было тры раманы, напісаных з розніцай у год. А потым сем гадоў нічога не пісалася.

Можа быць, у нейкі момант і ў мяне так здарыцца. Ну а пакуль пішацца, я лічу, трэба пісаць!

– Некаторыя лічаць, што літаратура не прыносіць вялікага заробку...

– Мае п'есы ставяць за мяжой, таму не магу сказаць, што пісьменніцтва зусім ужо не прыносіць грошай. Іншае пытанне, што я жыву не толькі на гэтыя сродкі. У мяне ёсць і іншыя спосабы заробку. Як і большасць пісьменнікаў-інтэлектуалаў, я выкладаю. Але калі ты не вельмі патрабавальны (а я менавіта такі), то можна жыць і проста на даходы ад літаратуры. Тут пытанне выключна апетытаў.

– Ведаю, што табе перыядычна паступаюць прапановы з'ехаць з Беларусі. Разглядаеш іх?

– Я і так некалькі месяцаў у годзе праводжу за мяжой. Цяпер у мяне ёсць прапанова прэстыжнай літаратурнай рэзідэнцыі ў адной вельмі старой краіне Еўропы. Хутчэй за ўсё, я яе прыму. Але ж гэта не эміграцыя. Ты правядзеш там некалькі месяцаў ці год, але ўсё роўна вернешся. Можа быць, напісаўшы раман, а можа, проста наглядзеўшыся на еўрапейскія музеі. Але вернешся!

Эмігрыраваць я магу толькі пры пагрозе здароўю або свабодзе. Ні таго, ні другога, цьфу-цьфу-цьфу, пакуль няма. Я пішу не пра палітыку, а пра ўзаемаадносіны людзей. Напрыклад, у новым рамане «Возера радасці» гэта адносіны галоўнай гераіні з яе бацькам. Але ўсе мы ходзім пад Богам і жывём у Беларусі, таму ад эміграцыі я не заракаўся б.

– Адзін час ты быў нібыта пад забаронай. Гадоў пяць таму не рэкамендавалі прадаваць твой раман «Параноя».

– Так, быў такі цырк. Хоць гэта ж проста літаратура, выдуманы свет, які не мае ніякага дачынення да Беларусі, да Аляксандра Лукашэнкі. І ў «Параноі» няма ніводнай згадкі пра Лукашэнку. Там шмат вядомых назіранняў за правінцыяй, але гэта ўсё не пра ўладу, а пра больш глыбінныя рэчы, з якіх гэтая ўлада вырастае.

– Віктар, ведаю, што ты вельмі старанна абараняеш сваё асабістае жыццё. Можа, плануеш назапашаныя перажыванні пакласці ў аснову свайго наступнага рамана – пра каханне?

– Такі раман ужо напісаны – гэта якраз «Возера радасці». Шмат у чым гэта вельмі асабісты тэкст. Раман падсумоўвае мае назіранні за сферай пачуццёвага. У першапачатковых нататках, якія я рассылаў выдаўцам пра раман, я пісаў, што «Возера радасці» – гэта раман пра нелюбоў. І, нягледзячы на тое, што асноўная лінія ўзаемаадносін – гэта бацька і дачка, галоўная гераіня праходзіць праз сем колаў пачуццёвых пошукаў. І ўсё, што я разумею пра каханне, пра вернасць, пра здраду, з'яўляецца вынікам майго асабістага досведу, маіх асабістых перажыванняў. Таму зараз мне сапраўды няма ніякага сэнсу шмат гаварыць на тэму асабістага жыцця. Пачытайце кнігу «Возера радасці» – там усё, што я ведаю пра каханне і пачуцці.

Марына КОКТЫШ.

ТЭНДЭНЦЫІ

Клапоцяцца пра пенсію

У мінулым годзе беларусы амаль на трэць павялічылі выдаткі на страхаванне дадатковай пенсіі, гаворыцца ў зборніку Нацбанка «Фінансавая стабільнасць у Рэспубліцы Беларусь». У 2014 годзе, дарэчы, простыя грамадзяне і юрыдычныя асобы заключылі дагаворы на страхаванне дадатковай пенсіі на 277,3 мільярда недамінаваных рублёў.

Можна меркаваць, што клопат пра будучую пенсію – гэта ўжо тэндэнцыя. Нядаўна ў "Народнай Волі" прайшла "Прамая лінія" на гэтую тэму са спецыялістам кампаніі "ПрыорЛайф" Верай Каралёвай, якая канстатавала, што за першае паўгоддзе 2016 года іх кампанія заключыла больш дамоў на дадатковую пенсію , чым за ўвесь 2015 год.

Ігар ЗАЛЕСКІ.

УПЕРШЫНЮ

Зомбі патрабуюць грошай

Уладзімір Садоўскі просіць беларусаў скінуцца, каб перамагчы нячыстую сілу.

Вясна 1813 года. Знакаміты кампазітар Міхал Клеафас Агінскі прыязджае да свайго дзядзькіў замак, што тады існаваў у ваколіцах Маладзечна. Мястэчка разбурана, а ў наваколлі засталося шмат непахаваных жаўнераў. Падчас адной з адліг забітыя жаўнеры "Вялікай арміі" Напалеона паўстаюць з адталай зямлі і пачынаюць тэрарызаваць акругу. Агінскі апынаецца ў акружэнні мерцвякоў і вымушаны змагацца з нечаканай навалай, што апанавала родны край.

Гэта сюжэт першага зомбі-хорару (хорар – жанр жахаў у кіно і літаратуры), які створаны на беларускай мове. Кнігу "1813" напісаў маладзечанскі краязнаўца Уладзімір Садоўскі. На выданне электроннай кнігі ён збірае 850 рублёў (8,5 мільёна да дэнамінацыі). Пакуль сабрана амаль чвэрць ад гэтай сумы.

Дзяніс МАРЦІНОВІЧ.

ЗНАЙ НАШИХ!

Как белорус переплывал Гибралтарский пролив

8 июля пловец-любитель Владислав Савин из Беларуси начал свой водный марафон из Европы в Африку – через Гибралтарский пролив, один из самых сложных в мире для пловцов на длинные дистанции. 5,5 часа в морской воде, путь длиной в 18 километров и снятие с заплыва, когда до цели было уже рукой подать.

– Не буду скрывать, это было непростое испытание, – делится впечатлениями Владислав Савин. – *Сильный боковой ветер, который начался на второй половине заплыва, поднимал волну, снижал скорость продвижения вперед и значительно отбрасывал нас в сторону от финиша. Решение плыть в гидрокостюме спасло от переохлаждения. За время движения в организм попало около полулитра морской воды. Потерял чуть меньше 5 килограммов веса. Как бы пафосно это ни звучало, но решение ни в коем случае не сдаваться и поддержка ребят по команде помогли осилить дистанцию. Всю дорогу думал о дочке и сыне.*

Как сообщили соорганизаторы водного марафона, в итоге Владислав проплыл около 18 км за 5,5 часа. До финиша оставалось несколько километров. Но, к сожалению, обстоятельства в этот день не позволили никому из группы достичь вплавь африканского берега. Одна участница сошла по собственной инициативе: девушка плыла без гидрокостюма и получила переохлаждение. Заплыв белоруса Владислава Савина и еще двух участников был остановлен уже у берегов Африки. До Марокко было рукой подать, но течение неумолимо сносило группу в сторону базы береговой охраны этой африканской страны. Воды переставали быть нейтральными, пловцы по требованию марокканской полиции оказались вынуждены взойти на борт катера.

Все это время группу сопровождали лодки со спасателями. Каждые 30–40 минут пловцам передавали пресную воду и пищевые гели.

– Конечно, я немного расстроен, хоть заплыв и прерван за шаг до победы по не зависящим от меня причинам, – говорит Владислав Савин. – *Но смысл был в том, чтобы показать, как многое может человек, если поставит перед собой высокую цель. Через год я обязательно сделаю еще одну попытку и на этот раз выйду на Африканский континент. Свой заплыв я посвящаю людям, физические возможности которых по разным причинам сейчас ограничены. Я знаю, что такое боль и отчаяние. Знаю, что такое оказаться прикованным к постели. И знаю, что, если человек верит в невозможное и не сдается, невозможное наступает.*

В 2010 году Владислав Савин пережил личную трагедию. Играя в хоккей, он получил травму крестцово-поясничного отдела позвоночника. Спортсмену пришлось заново учиться ходить. В курс реабилитации входило плавание, которым Владислав занимался еще в детстве у тренера Александра Николаевича Гордиенко. Начинать после травмы пришлось со 100 метров, уже через три года было первое спортивное соревнование в Бресте с дистанцией 4 километра. А еще через три – амбициозный и сверхсложный водный путь из Европы в Африку через Гибралтар.

Для справки

Гибралтарский пролив связывает Средиземное море и Атлантический океан, разделяя Южную оконечность Пиренейского полуострова и северо-западное побережье Африки. Ширина пролива – от 14 до 44 километров. Мысль о соединении континентов – мостом, туннелем или даже плотиной – мечта инженеров и визионеров XX–XXI веков. Пока над этой возможностью размышляют ученые, фантасты и политики, пролив неоднократно становится поводом испытать свои силы и проявить отвагу.

Переплыть Гибралтар – непростая задача. Дело не только в солидном расстоянии, проблема в силе местных течений и довольно прохладной воде. Первым человеком, о котором нам известно как о переплывшем Гибралтар, была Мерседес Гляйтце, профессиональная пловчиха из Великобритании. 5 апреля 1928 года она преодолела вплавь 12,8 км за 12 часов 50 минут. Всего Гибралтар сумело переплыть меньше 500 человек. Два года назад Гибралтар форсировал Дмитрий Егоров.

ГАНЬБА!

Гэта ж трэба так сябе не паважаць…

Ствараецца ўражанне, што Мінскам кіруюць не беларусы.

Едзеш па горадзе і бачыш: «*Партизанский район*».

А то, глядзіш, быццам з-пад зямлі вырастае надпіс: «*Первомайский район*».

І ў такім напісанні прэзентуюцца, лічы, усе раёны сталіцы.

Не, я ніколі не садзіў бы ў кіруючыя крэслы чыноўнікаў, якія не шануюць ні Канстытуцыю сваёй краіны, ні яе законы. Афіцыйна ў нас двухмоўе. Але ж ва ўсіх дакументах на першым месцы прапісана беларуская мова. Ды і наогул, гэта ж трэба так сябе не паважаць, каб у культ узводзіць чужую мову, а не сваю! Можна зрабіць выснову, што сталічныя чыноўнікі не паважаюць і беларускі народ.

Гэтую нататку няхай "Народная Воля" накіруе перш-наперш старшыні Мінскога гарвыканкама Андрэю Шорцу. Можа, ён усё ж такі падкажа чыноўнікам, як трэба прэзентаваць у наглядных формах сталічныя раёны, як неабходна ставіцца да роднай мовы.

Леанід КАВАЛЬЧУК.

БОЛЬ

Калі ў Беларусі з'явіцца свой Томаш Масарык?

За дзень да V Усебеларускага народнага сходу рэдакцыя газеты "Народная Воля" задалася пытаннем: "Ці знойдзецца той, хто скажа, як мы жывём і як будзем жыць далей?" З поўнай адказнасцю заяўляем: не знайшоўся такі чалавек. У матэрыялах сходу і сённяшнія, і будучыя даследчыкі не адшукаюць нічога такога, што магло б дапамагчы ім зразумець сапраўдныя прычыны поўнага заняпаду мовы тытульнага народа, якая з'яўляецца галоўным фактарам захавання не толькі яго нацыянальнай ідэнтычнасці, але і забеспячэння рэальнай незалежнасці краіны. Такое лёсавызначальнае для Бацькаўшчыны пытанне не ставілася на парадак дня сходу, і таму, мяркуем, яно і надалей не будзе вырашацца на дзяржаўным узроўні. Яно хвалюе толькі сапраўдных прыхільнікаў беларускага слова і зусім не закранае галовы высокіх дзяржаўных чыноўнікаў. Народжанае ў іх асяроддзі і ўведзенае ў практыку цынічнае афіцыйна раўнапраўнае беларуска-рускае двухмоўе ўжо стала фікцыяй, галоўным стрыжнем дзяржаўнай палітыкі русіфікацыі.

Гэтая агідная моўная палітыка татальна ператварае Беларусь у частку «русского мира». Прэзідэнцкая вертыкаль зрабіла тое, за што так зацята змагаўся ў 50–60-я гады XIX стагоддзя вядомы дзяржаўны дзеяч Расійскай імперыі, віленскі генерал-губернатар з надзвычайнымі паўнамоцтвамі Міхаіл Мураўёў, празваны беларускімі патрыётамі за жорсткую расправу з удзельнікамі нацыянальна-вызвольнага паўстання 1863–1864 гг. вешальнікам. Поўны парадокс: тое, што недарабіў царскі чыноўнік па ператварэнні нашай Радзімы ў тыповы паводле культурна-моўных стандартаў рускі край, сталася рэальнасцю ў нашы дні дзякуючы намаганням выдатна спрактыкаванай у палітыцы русіфікацыі прэзідэнцкай вертыкалі. Нашымі ўладамі практычна робіцца ўсё, каб Беларусь першай стала суб'ектам задуманага крамлёўцамі злаякаснага імперскага новаўтварэння.

Вядома ж, беспрасветная заняпаласць нацыянальнай культурна-моўнай сферы краіны склалася задоўга да V Усебеларускага народнага сходу і праблема знаёма кожнаму, хто ўдзельнічаў у яго працы. І тым не менш ні арганізатары, ні ўдзельнікі сходу не пажадалі яе абмяркоўваць. А на добры лад трэба было ставіць яе першай на парадак дня дадзенага форуму.

Няспынны працэс сусветнай глабалізацыі з магутнай сілай падмінае пад сябе тыя народы, у якіх не ладзіцца са станам этнакультурнага жыцця карэннага насельніцтва, у якіх няма належнага ўзроўню нацыянальнай самасвядомасці, якія жывуць чужымі духоўнымі каштоўнасцямі, забываючыся на свае. З такой экстрэмальнай сітуацыі – а Беларусь не менш як дваццаць гадоў знаходзіцца ў ёй – не выйсці праз высілкі нават дзейсных грамадскіх арганізацый. Тут патрэбны непасрэдны ўдзел самой дзяржавы з усімі яе адміністрацыйна-гаспадарчымі, кадравымі, ідэалагічнымі рэсурсамі. Як шкада, як недаравальна для ўдзельнікаў Усебеларускага народнага сходу, што яны не палічылі патрэбным разгледзець тое, што хвалюе сусветную цывілізацыю. Няўжо ж ніхто з удзельнікаў сходу не заўважыў, як здэградавана наша культурна-моўная спадчына, як далёка зайшла дзяржаўная палітыка русіфікацыі, як франтальна наша краіна ператвараецца ў "русский мир", губляючы ўсялякую надзею на захаванне палітычнага суверэнітэту?!

Аўтары дадзенай публікацыі ніколі не займаліся вялікай палітыкай, але лічаць, што не заўтра, а ўжо сёння трэба на самым высокім дзяржаўным узроўні разгледзець моўную сітуацыю ў краіне, выпрацаваць канкрэтныя дзейсныя захады па выратаванні беларускага народа ад этнічнага вымірання і неадкладна прыступіць да іх ажыццяўлення. Час на раскачку ўжо даўно незваротна сышоў. Няхай адпаведныя міністэрствы і ведамствы, прадпрыемствы, усялякага роду холдынгі займаюцца сацыяльна-эканамічным развіццём краіны, а дзяржаўны ідэалагічны апарат сваёй галоўнай дзейнасцю павінен лічыць *нацыястваральную*.

Хочацца заўважыць, што ў цывілізаваным свеце здавён не лічыцца прэстыжным для прэзідэнта краіны заняцце пераважна толькі развязваннем сацыяльна-эканамічных праблем, і асабліва калі такое доўжыцца гадамі. Прэзідэнт краіны – гэта перш за ўсё яе нацыянальны лідар, а не гаспадарнік, Бацька нацыі, а не змагар з карупцыяй. Яго галоўная дзяржаўная функцыя – НАЦЫЯСТВАРАЛЬНАЯ, якой трэба займацца нават тады, калі для нацыі не існуе рэальнай пагрозы страты сваёй этнакультурнай самабытнасці. Узорам сапраўднага нацыянальнага лідара краіны можа быць першы прэзідэнт утворанай у кастрычніку 1918 года незалежнай Чэхаславакіі Томаш Масарык. На той час чэхі і славакі былі не менш анямечаны, чым беларусы зрусіфікаваны напярэдадні распаду СССР. На першым часе існавання Чэхаславакіі ўсе яе палітыкі і інтэлігенцыя за рэдкім выключэннем размаўлялі толькі па-нямецку. Многія з іх мелі нават нямецкія прозвішчы і імёны. У той экстрэмальнай для маладой незалежнай дзяржавы сітуацыі не разгубіліся чэхаславацкія палітыкі і інтэлектуалы. У першую чаргу яны канстытуцыйным парадкам пазбавілі нямецкую мову статусу дзяржаўнай, справядліва надаўшы яго чэшскай і славацкай мовам. Аналагічным чынам развязалі яны моўную праблему і ў адной з самых галоўных нацыястваральных для кожнага народа сфер – у адукацыі. Пра правядзенне моўнага рэферэндуму ў дзяржаўных дзеячаў цвёрдай нацыянальнай арыентацыі нават і думкі не ўзнікала. А каб правялі, дык чэшская і славацкая мовы загінулі б, як гіне ўжо практычна на апошняй стадыі свайго гаротнага жыцця ў роднай хаце беларуская мова пасля майскага рэферэндуму 1995 года. Дзякуючы сваёй менавіта этнастваральнай, а не сацыяльна-эканамічнай дзейнасці Томаш Масарык выратаваў чэхаў і славакаў ад анямечвання, стаў любімым Бацькам гэтых двух славянскіх нацый.

Менш за ўсё займаўся сацыяльна-эканамічнымі пытаннямі ў надзвычай цяжкі для Францыі пасляваенны час яе палітычны лідар Шарль дэ Голь, справядліва надаючы шмат увагі кансалідацыі народа, якая была моцна падарвана ў выніку нямецкай акупацыі. Мала чые публічныя выступленні вызначаліся такой прыгажосцю французскай мовы, як гэтага дзяржаўнага дзеяча. У гэтым плане яму зайздросцілі нават артысты драматычных тэатраў. У нас жа за ўвесь пасляваенны перыяд гісторыі Савецкай Беларусі ніводзін з яе палітычных лідараў не карыстаўся мовай тытульнага народа. Гэтую антынацыянальную злачынную практыку першым парушыў у 1991 годзе старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь Станіслаў Шушкевіч. Затым гэтую святую нацыянальна-патрыятычную справу працягнулі дзеячы такога ж высокага дзяржаўнага рангу Мечыслаў Грыб і Сямён Шарэцкі. Улетку 1994 года, калі прэзідэнтам краіны стаў Аляксандр Лукашэнка, беларуская мова адразу змоўкла ў самых высокіх уладных структурах. Неўзабаве такая антынацыянальная практыка завітала нават у сельскія Саветы. Спрэс статус фактычна дзяржаўнай замацаваўся толькі за рускай мовай, што працягваецца і па сёння.

Да прыкрасці мала хто з тых дэлегатаў Усебеларускага народнага сходу, прафесійная дзейнасць якіх мае непасрэднае дачыненне да сферы культуры, карыстаўся беларускай мовай. На сходзе паставіў сябе па-за беларускай мовай нават міністр культуры Рэспублікі Беларусь Барыс Святлоў: выступаў на рускай. Хто-хто, а ён жа павінен выдатна разумець, што за межамі беларускай мовы ўжо не існуе, знікае, канчаецца беларуская нацыянальная культура. Атрымліваецца так, што ён цалкам усвядомлена выступаў перад дэлегатамі гэтага прадстаўнічага дзяржаўнага форуму як тыповы, перакананы носьбіт рускіх культурна-моўных пачаткаў. Ганьба!

Беларусь гіне не толькі з-за страшэннага нацыянальнага нігілізму абсалютнай большыні народа, не выключаючы і яго самыя элітарныя пласты, але і з прычыны вострага дэфіцыту ў нас смелых людзей, для якіх нацыянальны інтарэс у дзясяткі разоў важней, даражэй за ўтульнае службовае крэсла.

Леанід ЛЫЧ, прафесар,
Мікола САВІЦКІ, прафесар.

ВЫСАКАРОДНАСЦЬ

Малайчына, Паліна!

Нядаўна я быў прыемна ўражаны тым фактам, што пераможца сёлетняга конкурсу "Міс Беларусь-2016" Паліна Барадачова ахвяравала ўсе свае прызы дзіцячаму дому. Нават белага колеру пазадарожнік вытворчасці "БелДжы". Я думаю, не кожная беларуска здольна на такі высакародны ўчынак. Далёка не кожная!

Гэта сведчыць аб высокай маральнасці, аб спагадлівасці нашай прыгажуні. Застаецца толькі сардэчна падзякаваць ёй за гэта і пажадаць добрых поспехаў у далейшым жыцці! Малайчына, Паліна!

І яшчэ роздум на тэму ахвяравальнасці. Пару месяцаў

таму пад Мінскам адчыніў дзверы хоспіс для анкалагічна хворых дзетак. Сродкі на яго ўзвядзенне збіралі ўсёй грамадой. Займаліся арганізацыйнымі пытаннямі ў асноўным простыя грамадзяне з добрай, неабыякавай душой.

Але я не чуў, каб хтосьці з высокапастаўленых чыноўнікаў, спартсменаў, бізнесменаў ахвяраваў на гэту пляцоўку частку сваіх вялікіх заробкаў. Можа, у заможных іншыя планы і клопаты? Напрыклад, як пабудаваць катэдж у Драздах-2 альбо нават два. Каб і ўнукам цёпла і весела было жыць на свеце.

Калі А.Лукашэнка быў у Гомелі на кандытарскай фабрыцы "Спартак" і выступаў там, то сказаў аб неабходнасці абласному цэнтру мець сучасную бальніцу. Гэта будзе як бы народная будоўля і патрэбны фінансавыя ахвяраванні ад грамадзян, і не толькі гамяльчан. Мне нават падалося, што вось А.Лукашэнка дастане з кішэні мільён рублёў і падасць добры прыклад другім. І будзе ён першы ў гэтай дабрачыннай справе. Але цуду не адбылося, і мне стала сумна.

І зноў наш народ пашкадуе сваіх хворых і інвалідаў і будзе аддаваць апошнія грошы, бо ён міласэрны і добры.

Аляксей БУЦЬКО.
Гродна.

ВАС ИНТЕРЕСУЕТ...

Белорусские онкологи провели уникальную операцию

Слышал по радио, что наши врачи сделали такую операцию, которую в мире еще не делали. Так ли это?

А.НОВИК, Минский район.

Действительно, белорусские хирурги успешно провели уникальную операцию по лечению рака с использованием биоклеточных технологий. Сообщается, что врачи РНПЦ онкологии и медицинской радиологии пересадили донорскую трахею, и она прижилась в организме пациента. Ранее никому в мире не удавалось это сделать.

Суть операции заключается в использовании донорской трахеи плюс собственных стволовых клеток пациента, а имплантировали ее в прямую мышцу живота. Применение этого метода проходит в пять этапов. На разработку собственной методики белорусские медики потратили пять лет. Но все детали врачи пока не раскрывают.

Пациентом стал 65-летний житель Рогачева, у которого в 2015 году обнаружили рак легкого в третьей стадии. Опухоль проросла в трахею и мешала нормально дышать. Когда ему предложили экспериментальное лечение – пересадку донорской трахеи, мужчина согласился рискнуть.

Врачи отмечают, что в подобной операции сейчас в Беларуси нуждается около полусотни человек.

ПА ВАШАЙ ПРОСЬБЕ

Прачытаў неяк артыкул, у якім узгадваўся Раман Скірмунт. Сцвярджалася, што яго ўклад у рух беларускага адраджэння не меншы, чым Магдалены Радзівіл і Эдварда Вайніловіча. Пра апошніх я добра ведаю, а вось пра Р.Скірмунта, да сораму, не чуў. Можа, знайшлі б магчымасць расказаць пра гэтую асобу на старонках "Народнай Волі"?

Павел ЛАБІНОВІЧ, Мінскі раён.

Ад рэдакцыі

Шаноўны спадар Лабіновіч! Мяркуем, што ў гэтым плане Вас задаволіць артыкул гісторыка Алеся Смаленчука.

Раман Скірмунт: перад смерцю ён адмовіўся стаць спінай да забойцаў

– Ці мог бы Раман Скірмунт быць прэзідэнтам Беларусі?

– Мог бы. Вопытны дзядзька быў... (*Марыя Кучынская, 1919 г.нар.*)

З матэрыялаў экспедыцыі ў в. Парэчча Пінскага раёна. 21 жніўня 2000 года.

* * *

У XX ст. беларусы, як і шмат іншых народаў Цэнтральна-Усходняй Еўропы, уступілі на шлях барацьбы за нацыянальнае Адраджэнне і за права "людзьмі звацца". Як ажыццяўленне гэтага права 25 сакавіка 1918 года нарадзілася першая ў гэтым стагоддзі беларуская дзяржава – Беларуская Народная Рэспубліка. Аднак далейшыя гістарычныя падзеі рушылі такім шляхам, што сёння выпадае казаць пра стагоддзе змарнаваных шанцаў і нясправджаных надзей. Спроба зразумець, чаму Беларусь так і не стала незалежнай краінай вольных людзей, прымушае ўглядацца ў канкрэтныя гістарычныя постаці, у дзейнасці якіх адлюстроўваліся памкненні і настроі розных грамадскіх сіл.

Мяне здаўна прыцягвае асоба Рамана Скірмунта (1868–1939). Ён нарадзіўся ў вёсцы Парэчча на Піншчыне ў красавіку 1868 года. Намаганнямі яго дзеда і бацькі гэты куточак Палесся ў другой палове XIX ст. стаўся адным з эканамічных цэнтраў паўднёвай Беларусі. У беларускім палітычным жыцці Раман Скірмунт з'явіўся на пачатку XX ст. як краёвец. У сакавіку 1917 г. ён узначаліў Беларускі Нацыянальны Камітэт (БНК). Раман Скірмунт быў адным з першых беларускіх дзеячаў, якія зразумелі гістарычную неабходнасць барацьбы за дзяржаўны суверэнітэт. На чале ўрада БНР летам 1918 г. ён актыўна працаваў дзеля міжнароднага прызнання Рэспублікі. Пры ўмове далейшага ўмацавання беларускай дзяржаўнасці Р.Скірмунт мог бы стаць верагодным кандыдатам на пасаду прэзідэнта БНР. Вось некалькі эпізодаў з яго дзейнасці.

Эпізод першы. «Ich stehe hier und kann nichts anders»

У жніўні 1917 г. Раман Скірмунт як былы дэпутат Думы быў запрошаны ў Маскву на Дзяржаўную нараду, якую склікаў Аляксандр Керанскі з мэтаю ўмацавання ўласных палітычных пазіцый. Але ўдзельнікі нарады выступілі з рэзкай крытыкай урада. З'яўленне генерала Карнілава яны сустрэлі сапраўднай авацыяй. Зала ўзнялася, каб выказаць сімпатыі верагоднаму дыктатару Расіі. Не падняліся адзінкі. Сярод іх вылучалася постаць Рамана Скірмунта, які сядзеў у першых шэрагах у афіцэрскай форме. Абурэнне суседзяў ён вытрымаў з гонарам. Ураджэнец Піншчыны быў праціўнікам дыктатуры генерала Карнілава і не збіраўся гэтага хаваць нават на сходзе па-пракарнілаўску настроеных палітыкаў.

Гэта быў прыроджаны баец, які захоўваў цвярозасць думкі і разважлівасць, нават калі супрацьстаяў агрэсіўнай большасці. Ён не быў папулістам і не падманваў людзей пустымі абяцанкамі.

На пачатку стагоддзя Р.Скірмунт рашуча выступаў супраць правядзення радыкальнай аграрнай рэформы. Ідэю адчужэння памешчыцкіх земляў з іх наступнай перадачай у дзяржаўны фонд, вельмі папулярную ў 1906 г. сярод думскіх дэпутатаў і значнай часткі расійскай грамадскасці, дэпутат ад Мінскай губерні лічыў не адпавядаючай эканамічным інтарэсам беларуска-літоўскага краю. Ліквідацыю панскага землеўладання ён разглядаў як замах на прынцып прыватнай уласнасці, які не без падстаў разглядаўся ім у якасці аднаго з асноватворных камянёў цывілізацыі. З думскай трыбуны дэпутат заявіў, што перадача зямлі ў дзяржаўную ўласнасць зробіць яе гаспадаром не селяніна, а чыноўніка. Ад гэтага прайграюць усе, апроч апошняга.

Ягоная прамова пры абмеркаванні аграрнай праблемы выклікала моцнае абурэнне радыкальна настроенай залы. За прадстаўніком Міншчыны замацаваўся імідж "рэакцыянера", "кансерватара", "ворага беднейшых сялян" і г.д. На самай справе Скірмунт быў прынцыповым прыхільнікам павелічэння сялянскага землеўладання. Але ён разумеў, што няма простага сродку вырашэння аграрнай праблемы.

У 1921 г. Раман Скірмунт спрабаваў не дапусціць ратыфікацыі ў польскім Сойме дамовы, падпісанай у Рызе, якую большасць польскай грамадскасці ўспрыняла як найвялікшы поспех польскай зброі і дыпламатыі. Былы старшыня ўрада БНР разумеў, чым можа абярнуцца для беларускай зямлі панаванне расійскіх бальшавікоў, бачачы, як пад чырвонымі сцягамі адраджаецца яшчэ больш бязлітасная і бесчалавечная імперыя.

У асобе Рамана Скірмунта было нешта ад Марціна Лютэра, калі той падчас выступлення на Вормскім саборы (1521) з гонарам кінуў натоўпу германскай арыстакратыі і вышэйшага духавенства: "На тым стаю і не магу інакш".

Эпізод другі. Гонар быць беларусам

На пачатку стагоддзя Раман разам са стрыечнай сястрой Канстанцыяй Скірмунт складаў лемантар на мясцовай гаворцы. Пазней уладальнік Парэчча фінансава падтрымліваў "Нашу Ніву" і працаваў над слоўнікам беларускай мовы. Ёсць звесткі пра ягоныя лірычныя вершы, напісаныя па-беларуску.

12 сакавіка 1917 г. Мінскі аддзел Беларускага таварыства дапамогі пацярпелым ад вайны наладзіў у Мінску сапраўднае свята – Дзень беларускага значка. Паўсюль прадаваліся значкі з нацыянальнымі колерамі Беларусі – белым і чырвоным. На вуліцах, у кавярнях і крамах гучала беларуская мова. У адным з кінатэатраў адбыўся шматлюдны мітынг, на якім з вялікай прамовай па-беларуску выступіў кіраўнік Аддзела Раман Скірмунт. Прысутныя прынялі рэзалюцыю, якая патрабавала аўтаноміі для Беларусі.

Эпізод трэці. Постаць яднання

Для палітычнай пазіцыі Рамана Скірмунта характэрна імкненне да кансалідацыі ўсіх палітычных сіл Беларусі дзеля будучыні беларускай зямлі. Ягоная асоба – гэта асоба дыялогу.

Ужо як краёвец Раман Скірмунт спрабаваў пераадолець тыя нацыянальныя і сацыяльныя перагародкі, якія падзялялі насельніцтва Беларусі на пачатку стагоддзя. У 1907 г. ён ініцыяваў стварэнне Краёвай партыі Беларусі і Літвы як палітычнай формы кансалідацыі і паяднання тутэйшых нацыянальных рухаў. Адзін з пунктаў праграмы абвяшчаў роўнасць усіх народаў ва ўсіх галінах жыцця і магчымасць свабоднага развіцця іх культур. Пры гэтым падкрэсліваліся правы літоўцаў і беларусаў, неабходнасць прадстаўлення ўсіх правоў палякам і яўрэям, паразуменне з рускімі. Партыя і сапраўды была створана, але ад першапачаковай задумы галоўнага ініцыятара амаль нічога не засталося. Узнікла палітычная арганізацыя землеўласнікаў з ліку беларускіх і літоўскіх палякаў. Р.Скірмунт нават адмовіўся ўваходзіць у яе склад.

У 1917 г. пасля няўдалай спробы пераканаць Часовы ўрад Расіі ў неабходнасці прадстаўлення Беларусі аўтаноміі старшыня Беларускага Нацыянальнага Камітэта паспрабаваў аб'яднаць усе беларускія палітычныя сілы. На адно з пасяджэнняў Камітэта ён запрасіў Марыю Магдалену Радзівіл, Эдварда Вайніловіча, Гераніма Радзівіла і іншых прадстаўнікоў заможнай і ўплывовай беларускай арыстакратыі, якія выказвалі выразныя сімпатыі да беларускага Адраджэння. Раман Скірмунт зрабіў амаль немагчымае. Ён пераканаў арыстакратаў у неабходнасці супрацоўнічаць з сацыялістамі дзеля будучыні Беларусі. Яны згадзіліся ўвайсці ў склад Камітэта. На жаль, супрацоўнічаць адмовіліся сацыялісты. Зрэшты, апошнія і да Скірмунта ставіліся з насцярогай.

Старшынствуючы ў БНК, Раман Скірмунт захаваў за сабою пасаду віцэ-старшыні Менскага сельскагаспадарчага таварыства, уплывовай арганізацыі беларускіх палякаў-краёўцаў на чале з Э.Вайніловічам. У гэты час ён зрабіўся постаццю паяднання беларусаў з палякамі. Адзін з польскіх даследчыкаў (Казімір Акуліч) акрэсліў ягоную дзейнасць як "апошні акт польска-беларускага сімбіёзу". Асоба Рамана Скірмунта адыграла не апошнюю ролю ў тым, што на працягу амаль усяго 1917 г. захоўваліся даволі прыязныя адносіны паміж мясцовай польскай грамадскасцю і беларускім рухам, а найбуйнейшая польская арганізацыя – Польская Рада Мінскай зямлі – падтрымлівала незалежніцкія памкненні беларусаў.

Атрымаўшы ў маі 1918 г. паўнамоцтвы на фарміраванне ўрада БНР, Р.Скірмунт спрабаваў стварыць урадавую кааліцыю з усіх уплывовых палітычных партый. Аднак беларуская нацыянальная ідэя зноў не вытрымала канкурэнцыі з вузкапартыйнымі праграмамі і асабістымі амбіцыямі палітыкаў.

...У кастрычніку 1939 г. Рамана Скірмунта вялі на смерць. Жыхарка Парэчча Марыя Мікалайчык (1920 г. нар.) распавядала, што парачане плакалі, а пан казаў: "Я з вамі развітваюся назаўсёды. Спадзяюся, што нікому не зрабіў нічога кепскага". Кажуць, што перад смерцю ён адмовіўся стаць спінай да забойцаў: "Я ад людзей адварочвацца не буду". У аднаго з забойцаў нават стрэльба выпала з рук, але загад "вызваліцеляў ад панскага прыгнёту" ўсё ж быў выкананы.

Забілі Рамана Скірмунта, забілі чалавека, які мог быць першым беларускім прэзідэнтам. І ён цалкам адпавядаў бы гэтай ролі, бо быў разумным і добра адукаваным, меў вялікі палітычны і жыццёвы досвед, не быў абцяжараны ідэалагічнымі догмамі, любіў Беларусь і шукаў у палітычнай дзейнасці не ворагаў, а сяброў.

Алесь СМАЛЯНЧУК.

ИНТЕРЕСНО...

Кто сколько заработал на Евро-2016

УЕФА и Франция могут быть довольны. Чемпионат Европы по футболу удался – в том числе и с коммерческой точки зрения. В наибольшем выигрыше оказался Союз европейских футбольных ассоциаций. По предварительным данным, он потратил на подготовку и проведение спортивного праздника 1,1 млрд евро, а выручил от продажи телевизионных прав и билетов, а также заключения спонсорских контрактов 1,93 млрд евро.

Таким образом, чистая прибыль УЕФА составила порядка 830 млн евро. По сравнению с Евро-2012 в Польше и Украине это рост на 34 процента, что отчасти объясняется увеличением числа участников финальной части турнира с 16 до 24 команд.

Рекордные доходы позволили организатору первенства выплатить рекордные премии.

Победитель Евро-2016 теоретически мог получить 27 млн евро. На самом деле сборная Португалии, выигравшая турнир, заработала 25,5 млн евро, поскольку в групповой фазе три раза сыграла вничью. На этом этапе за ничейный результат полагалась премия в полмиллиона, тогда как победа оценивалась в 1 миллион евро.

Сборная Франции, уступившая португальцам в финальном матче, получила 23,5 млн евро. Ровно столько же составила четыре года назад премия испанских футболистов, ставших тогда чемпионами Европы. Россия заработала на Евро-2016 8,5 млн евро. Бонус в 8 млн полагался каждой из 24 приехавших во Францию команд, полмиллиона обеспечила россиянам ничья с Англией. Более 150 млн евро пошли тем клубам, которые отпустили в национальные сборные своих игроков.

СТОП-КАДР

Піва для… сабак

Сабака катаецца на дошцы на пляжы Крыквсініца ў Харватыі.

Тут адкрыўся першы спецыялізаваны сабачы пляжны бар. Гаспадары і іх гадаванцы цяпер могуць адпачываць разам, не баючыся нядобразычлівых поглядаў. У бары прапаноўваюць спецыяльнае сабачае марожанае, сабачае піва і розныя прысмакі.

ИХ НРАВЫ

Вот это свадьба!

Состоялось венчание капитана сборной Германии по футболу Бастиана Швайнштайгера с сербской теннисисткой Аной Иванович. Регистрация брака прошла в семизвездочном отеле в Венеции, где в 2014 году заключили брак Джордж Клуни и Амаль Аламуддин, а само венчание – в местной церкви. Расходы на торжество оценивают в один миллион евро. На празднике присутствовало около 300 гостей.

ЗНАКОМЬТЕСЬ!

Восходящая звезда британской политики

Занимавшая шесть лет должность министра внутренних дел Великобритании Тереза Мэй сменила Дэвида Кэмерона.

«Британская версия Меркель»

У 59-летней Терезы Мэй, которую многие называют новой «железной леди», есть слабость: экстравагантная обувь. Благодаря этому она постоянно попадает в заголовки таблоидов. На одной из встреч Мэй появилась в черных лодочках, украшенных металлическими шипами. Что это, открытый призыв к бою? Мэй в этом вовсе не нуждается. Она представляет собой полную противоположность большинству британских политиков – этакая британская версия канцлера ФРГ Ангелы Меркель, говорится на сайте «Немецкой волны».

Надежная, безупречная, очень трудолюбивая, действующая здраво и прагматично – так описывают ее не только коллеги по Консервативной партии, но и те, кто знает замужнюю, но не имеющую детей дочь англиканского священника лично.

Дэвид Кэмерон заявил журналистам:

"Мэй получила поддержку подавляющего большинства депутатов Консервативной партии. Я рад, что Тереза Мэй будет нашим новым премьер-министром. Она сильный, компетентный политик, она более чем способна обеспечить лидерство, которое понадобится стране в предстоящие годы, и у нее будет моя полная поддержка".

Тот факт, что партия сплотилась вокруг нее в столь нестабильное время, указывает не только на то, что она пользуется уважением в рядах однопартийцев, но и на то, что в мире, где политическая репутация может быть уничтожена в считанные секунды, Тереза Мэй лучше других понимает, как выжить в политических джунглях.

Новая «железная леди»?

Обладая этими качествами, выпускница Оксфорда, которая шесть лет проработала в Банке Англии, с 2010 года руководила Министерством внутренних дел Великобритании. Это вызывает восхищение у многих, поскольку за последние 100 лет никто на выдерживал на этом посту столь длительный срок. И это является причиной, по которой Терезу Мэй нередко сравнивают с «железной леди» – Маргарет Тэтчер. Но подобные сравнения вызывают у Мэй скорее неловкость.

В одном из интервью телеканалу BBC она упомянула, что не встречается с другими за обедом, чтобы обменяться последними сплетнями. Она не любит чрезмерную откровенность и заботится лишь о выполнении тех задач, которые перед ней поставлены. Таких, как, к примеру, выдвижение ее кандидатуры в качестве преемницы Дэвида Кэмерона на посту премьер-министра страны.

Примирительница или сторонница новой жесткой политики? Этот вопрос беспокоит в первую очередь тех британцев, кто глубоко сожалеет о выходе Великобритании из ЕС. Чего можно ожидать от Терезы Мэй?

Во время агитационной кампании перед референдумом о выходе страны из ЕС Мэй сохраняла сдержанность. Хотя она официально поддерживала Дэвида Кэмерона в его призывах к британцам проголосовать за сохранение членства в Евросоюзе, сама она не раз критиковала ЕС. Союз не может обеспечить достаточный уровень контроля и безопасности, постоянно подчеркивала Мэй.

Brexit состоится в любом случае

Когда стало известно о том, что Мэй стала одним из кандидатов на пост премьер-министра, она четко заявила, что повторного референдума в Великобритании не будет. Мэй ясно дала понять, что если станет главой правительства, то официальная заявка Великобритании о выходе из Евросоюза будет передана в Брюссель самое ранее через несколько месяцев. Активация права на выход из ЕС, прописанного в 50-й статье Лиссабонского договора, не произойдет, таким образом, до конца этого года, подытожила Мэй. Однако Brexit будет осуществлен в любом случае.

Тереза Мэй с мужем Филипом.

Тереза Мэй и Дэвид Кэмерон

Результат голосования британцев за выход из ЕС – это четко выраженный протест против действующей свободы перемещения внутри Евросоюза, сказала Мэй в одном из телеинтервью. Самое позднее после завершения процедуры выхода из ЕС она планирует ограничить иммиграцию в Великобританию. В роли министра внутренних дел особенно в отношении вопросов, связанных с миграцией, она показала себя приверженкой жесткой линии. Это должно укрепить ее позиции во внутрипартийной конкурентной борьбе, поскольку многие тори выступают за проведение миграционной реформы.

«Когда поток иммигрантов слишком высок, когда перемены происходят слишком стремительно, невозможно выстроить сплоченное общество», – объявила Мэй на съезде Консервативной партии. Она также планировала ограничить программы по финансированию иностранных студентов в британских университетах и повысить взносы в систему медстрахования за рабочих из других стран ЕС.

Так кто же она?

Мэй не было еще и 30, когда она стала участвовать в политической жизни на местном уровне. В начале 1990-х годов ей удалось пройти в Палату общин. Согласно одному из опросов, который был проведен институтом исследования общественного мнения ICM Research, Мэй пользуется поддержкой 60 процентов членов собственной партии. Она намного опережала других конкурентов – Стивена Крабба, Майкла Гоува, Лиама Фокса и Андреа Лидсом. Одной из причин, по всей видимости, является желание тори вернуться к спокойным и надежным временам.

Тереза Мэй уже давно славится своей прямолинейностью: пару лет назад она назвала собственную партию «nasty party» («отвратительная партия»). Но, по-видимому, никто всерьез на эту специфическую откровенность не обиделся. Своим высказыванием Мэй хотела тогда призвать к смене имиджа партии.

Терезу Мэй считают одним из архитекторов политического курса Дэвида Кэмерона. Именно поэтому он уже не раз в прошлом представлял Мэй в качестве своей преемницы. Опросы института ICM Research показывают, что и среди населения она пользуется немалой популярностью. Как следует из результатов исследования, «она с большим отрывом воспринимается как самый компетентный кандидат как среди мужчин, так и женщин, представителей всех религий страны и среди сторонников и членов всех партий». Большинство британских СМИ, как правило, с охотой атакующих известных персон, также поддерживает кандидатуру Терезы Мэй. Издание Telegraph даже назвало ее «восходящей звездой» британской политики.

Дата ее рождения: 1 октября 1956 года.

Работа: депутат парламента от округа Мэйденхед с 1997 года, министр внутренних дел с 2010 года.

Образование: государственная средняя школа, затем Оксфордский университет.

Семья: муж Филип Мэй, детей нет.

Хобби: готовка – по словам Мэй, у нее 100 поваренных книг. Время от времени она любит ходить в походы по горам.

Когда в интервью Би-Би-Си ее попросили выбрать любимую музыку, она назвала песню группы ABBA Dancing Queen, а также произведения Моцарта и британского композитора Элгара.

Ее жизнь была непростой. Вскоре после окончания университета Мэй потеряла отца – он погиб в автокатастрофе, а спустя год от рассеянного склероза скончалась ее мать. Потом Тереза и ее муж Филип узнали, что у них не может быть детей.

Мэй наблюдала, как ее оксфордские сокурсники один за другим занимают важные места, но, несмотря на свой головокружительный карьерный рост, она, попав в 1997 году в Вестминстер, так и не вошла в окружение какого-нибудь лидера.

Для женщины, которая занимает такой пост, Тереза Мэй кажется противоестественно спокойной. «Она, по сути дела, такая же, как и всегда, совершенно непринужденная и жизнерадостная. Нет никакого чувства, что все вокруг рушится», – говорят о ней знакомые.

Подготовил к печати Алесь ДРАБЧУК.

КОРОТКО

Император Японии заявил о желании отречься от престола

Причины, в связи с которыми император Акихито задумался об отречении, не называются. Как сообщают японские СМИ, император неоднократно говорил о возможном отречении своему окружению.

Сейчас императору 82 года, и в последнее время он испытывает ряд серьезных проблем со здоровьем.

В случае отречения престол наследует его старший сын – 56-летний кронпринц Нарухито.

В настоящее время Акихито является единственным в мире правящим императором.

Новая военная доктрина Германии

Россия «будет представлять угрозу безопасности Европы», если не изменит свою политику, говорится в новой версии руководства по политике национальной безопасности, утвержденной правительством Германии.

В новой редакции так называемой германской «Белой книги» говорится, что Россия «стремится к стратегическому соперничеству» с Западом.

В документе также отмечается, что германская армия должна принимать больше участия в решении вопросов мировой безопасности. Документ предлагает принимать в вооруженные силы Германии граждан других стран Евросоюза. Новая стратегия предполагает участие армии ФРГ в миссиях НАТО и ООН.

У СУСЕДЗЯЎ

Ва Украіне знесены больш за тысячу помнікаў Леніну, засталося столькі ж. Увесну 2015 года Вярхоўная Рада прыняла закон аб дэкамунізацыі, які прадугледжвае знос помнікаў камуністычным правадырам.

ЭКСПЕРИМЕНТ

20 лет с момента клонирования овцы Долли: оправдались ли прогнозы?

В свое время появление на свет первого клонированного млекопитающего – овцы Долли – представлялось эпохальным событием, которое перевернет жизнь.

Многие думали тогда, что открыт путь для разработки новых методов лечения множества тяжелых заболеваний. Появлялись и мрачные предсказания о появлении клонированных младенцев, вмешательстве в процессы эволюции человека и о грозящем человечеству вырождении.

20 лет спустя ни один из этих прогнозов – ни оптимистических, ни пессимистических – не оправдался. Так в чем же состоит историческое значение клонирования овцы Долли?

При этом следует учитывать, что крупные научные открытия обычно дают практические результаты далеко не сразу.

Значение появления на свет клонированной овцы Долли состоит в том, что тогда впервые ученые доказали, что создание сложного организма из одной клетки возможно. Оказалось, что замороженные клетки можно оживлять и трансформировать в любой тип клеток, составляющих сложный организм. Пока что это открытие не принесло клинических результатов, но полностью изменило практическую генетику и пути ее развития.

Мы не можем пока предсказать, каким образом это невероятное научное достижение изменит будущее, но то, что человечество не будет прежним, не вызывает сомнений, говорят ученые на сайте Би-Би-Си.

ПАМЯТЬ

Франция отпраздновала День взятия Бастилии

14 июля – День взятия Бастилии. Главный официальный праздник страны. Отмечается с огромной помпой, военными парадами, фейерверком и народными гуляниями. Фирменная фишка праздника – пролет над Триумфальной аркой истребителей ВВС Франции с дымными шлейфами цветов национального флага.

Историческое событие, которое стало поводом для учреждения праздника, произошло во время Великой французской революции: в 1789 году восставшие парижане штурмом взяли крепость-тюрьму Бастилию – символ королевского деспотизма и освободили семерых заключенных. Это событие считается началом Великой французской революции, а также символом свержения абсолютизма.

Хотя День взятия Бастилии считается национальным праздником Франции, отмечается он не только в этой стране, но и во всем мире. Осада и взятие Бастилии – одно из важных событий в истории человечества. Оно стало символом достигнутого революционным путем политического освобождения, а само слово «Бастилия» стало нарицательным.

Пожалуй, даже встреча Нового года не сравнится с тем, что происходит в Париже 14 июля. Однако большинство ликующего народа сегодня уже не относится к этому празднику как революционному. Им уже не важно, что и как произошло 200 с лишним лет назад. Празднуется нечто великое для каждого француза, светлое, радостное и патриотическое.

В сам День взятия Бастилии проходит торжественный военный парад на Елисейских полях. Парад принимает президент Франции. На площади Согласия напротив Триумфальной арки воздвигнуты специальные трибуны для зрителей. Финалом праздника становится большой фейерверк у Эйфелевой башни.

На Алімпіяду!

Беларусь зладзіла ўрачыстыя праводзіны каманды на Гульні ў Рыа-дэ-Жанейра.

Рэкордаў вам, шаноўныя спартсмены! Годна бараніце гонар роднай Беларусі!

Народная Воля http://www.nv-online.info 15 ЛІПЕНЯ 2016 г.

КОЛОНКА ЮРИСТА

На вопросы читателей «Народной Воли» отвечает юрист, руководитель правозащитного центра «Правовая помощь населению» (Киев, Украина) **Олег ВОЛЧЕК**.

Могут взять под стражу

Мой сын отбывал уголовный срок и вышел на свободу с надзором на 6 месяцев. В течение этого срока было два нарушения, за которые ему выписали штрафы и добавили дополнительно срок надзора на 6 месяцев. Недавно сын женился. Роспись была в Минске, он снова покинул Дзержинский район, хотя не имел права. Ему засчитали третье нарушение.

Если сейчас по решению суда сыну снова продлили надзор на 6 месяцев, имеют ли право его снова судить и взять под арест за те нарушения, наказания за которые уже были применены в виде штрафов и продления надзора?

Андрей Масловский, Дзержинский район.

Как следует из той информации, которая указана в письме, сыну установлен превентивный надзор. Лица, в отношении которых установлен превентивный надзор, в случае нарушения правил надзора привлекаются к административной или уголовной ответственности.

В данном случае сына не могут привлечь повторно к административной ответственности за те нарушения, за которые ему установлен дополнительный срок превентивного надзора. За отъезд в Минск без согласия органов внутренних дел он может быть привлечен к уголовной ответственности по ст.422 УК РБ (уклонение от превентивного надзора), за которое предусмотрено наказание в виде лишения свободы на срок до двух лет. Если уголовное дело будет возбуждено, то может быть избрана мера пресечения в виде заключения под стражу.

Пенсии лишили по закону, но...

В мае 2016 года обратился с заявлением в администрацию Советского района г.Минска для назначения мне трудовой пенсии по возрасту в связи с тем, что мне исполнилось 60 лет. Комиссия по назначению пенсий отказала мне в установлении пенсии по возрасту, сославшись на указы президента и мотивируя тем, что у меня нет необходимого стажа работы с уплатой обязательных страховых взносов в бюджет. В этот стаж мне не засчитали службу в армии и в органах МВД, где я, отдавая долг Родине и государству, прослужил с 1975-го по 1995 год. Мне предложили только социальную пенсию, но когда исполнится 65 лет.

Уважаемая редакция, куда теперь мне обращаться в поисках справедливости и законности?

Точилов В.М., Минск.

Согласно действующему законодательству, решение комиссии Вы можете обжаловать в вышестоящий орган по труду, занятости и социальной защите вплоть до министра. Также можете обратиться в суд.

Но хочу отметить, что в действиях комиссии нет никаких нарушений. Недавно указами президента №534 «О вопросах социального обеспечения» (от 31.12.2015) и №570 «О совершенствовании пенсионного обеспечения» (от 08.12.2014) были внесены изменения в пенсионное законодательство. И если раньше можно было получить пенсию по возрасту при наличии уплаты обязательных страховых взносов не менее 5 лет, то теперь для начисления пенсии по возрасту требуется не менее 15 лет 6 месяцев, а к 2025 году этот стаж уже составит 20 лет. И служба в армии в данный стаж не входит. В таком положении оказались и те, кто ухаживал за своими престарелыми родственниками, больными детьми, несовершеннолетними, участники войны в Афганистане, ликвидаторы аварии на ЧАЭС и другие категории лиц. .

Белорусские правозащитники, юристы ОО «Белорусский Хельсинкский комитет» обратились в Конституционный суд с вопросом о признании данных указов незаконными. Потому что они нарушают права граждан на пенсионное обеспечение в старости и вступают в противоречии со ст.47 Конституции Республики Беларусь и с Законом «О пенсионном обеспечении», которыми предусмотрено право на получение пенсии по возрасту при наличии страхового стажа не менее 5 лет. То есть новые изменения в пенсионном законодательстве серьезно ухудшили социальные права граждан. Более того, вносить изменения в пенсионное законодательство правомочен только парламент. Изменить сложившуюся, я сказал бы, правовую коллизию можно было бы и при активной гражданской позиции всего общества. Я советую Вам и тем белорусам, которые оказались в такой же ситуации, письменно обращаться в Администрацию президента, к министру труда и социальной защиты, Палату представителей Национального собрания с просьбой защитить большую группу белорусов, которые заслужили право на пенсию по возрасту.

АКЦИЯ

Как полтора часа в день разговаривать по мобильному телефону бесплатно

Мобильный оператор velcom будет начислять по 10 тыс. минут внутри сети абонентам, которые утилизируют телефоны и планшеты без вреда для окружающей среды. Чтобы получить бесплатные звонки, нужно сдать ненужный гаджет в экобоксы, установленные в офисах velcom.

Оператор velcom первым в Беларуси установил контейнеры по сбору использованных телефонов и планшетов. Ими может воспользоваться любой желающий, чтобы утилизировать устаревшее оборудование. В качестве награды – 10 тысяч минут внутри сети velcom, которые можно свободно использовать в течение 90 дней.

«Для получения бесплатных звонков нужно просто принести в центр продаж velcom и поместить в экобокс подержанный телефон или планшет, предварительно обратившись к сотруднику за назначением бонуса, – рассказывают в пресс-службе компании. – Возраст, модель и состояние гаджета значения не имеют. Бонусные минуты в тот же день оператор начислит на номер абонента. Абонент может принести несколько девайсов и получить бонус не только на свой номер, но и сделать подарок -- минуты для общения – родным и близким».

По мере заполнения экобоксов принесенные абонентами устройства передаются организации по переработке отходов электрической и электронной техники – ОАО «БелВТИ».

Новая возможность в первую очередь заинтересует владельцев устаревших GSM-телефонов.

«*Сейчас многие абоненты при смене устройства просто выбрасывают старый девайс в мусорный ящик или хранят его дома. Но в телефоне, особенно в его батарее, содержатся тяжелые металлы, которые при разложении могут нанести вред экологии и даже здоровью человека. Мы предлагаем другой путь – правильно утилизировать девайс и получить за это 10 тыс. минут общения в течение трех месяцев. Мы рассчитываем, что эта инициатива позволит внести вклад в улучшение состояния окружающей среды*», – цитирует коммуникационное агентство Agt специалистов компании.

НЕСТАНДАРТ

Музей за ўласную пенсію

Унікальная прыватная ўстанова пад пагрозай закрыцця.

У звычайным гродзенскім доме на вуліцы Лермантава, 25 вось ужо тры гады працуе Музей гарадскога побыту і гісторыі Гродна. Яго гаспадар – мясцовы жыхар **Януш Паруліс**. Яго продкі тры стагоддзі таму прыехалі ў Беларусь з Грэцыі, атрымалі шляхецтва. Апошнія дзвесце гадоў род Парулісаў стала жыве ў Гродне.

Біяграфія Януша вартая ўвасаблення ў мастацкім творы: у маладосці быў мараком, пазней займаўся прадпрымальніцтвам, пэўны час працаваў у мастацкіх майстэрнях, а ў вольны час выязджаў на рэстаўрацыю цэркваў і касцёлаў. У 2013 годзе Паруліс адкрыў ва ўласным доме музей, дзе знаходзіцца каля 300 тысяч унікальных экспанатаў.

У чым праблема? Палова дома належыць сям'і Паруліса, палова – дзяржаве. Паводле слоў Паруліса, кошт арэнды ўвесь час павялічваецца. Гэтым летам гаспадар вымушаны за яе плаціць 300 рублёў (3 мільёны да дэнамінацыі). Але яго пенсія 270 рублёў (2,7 мільёна). Таму ён вымушаны не толькі аддаваць за арэнду ўсе грошы, але і прадаваць некаторыя экспанаты. Але і тут вялікіх прыбыткаў няма. *"Ніхто нічога не хоча купляць*, – расчаравана кажа Януш. – *У людзей няма грошай"*. Па гэтай жа прычыне гаспадар музея асабліва не зарабляе на ўваходных квітках. Іх кошт усяго 2 рублі 50 капеек (25 тысяч да дэнамінацыі). *"Больш браць не магу, бо людзі наогул хадзіць перастануць"*, – кажа Паруліс.

Гаспадар музея запрашае да сябе ў госці. Даведаўшыся, што я тэлефаную з Мінска, прызнаецца: *"Калі б не прыязджалі са сталіцы, быў бы поўны гамон"*. Сярод наведвальнікаў музея хапае гасцей з Еўропы і Расіі, а вось мясцовыя жыхары прыходзяць слаба. А грошай на рэкламу ў Паруліса няма. Між тым сярод 300 тысяч экспанатаў можна ўбачыць больш за тысячу старых паштовак (сярод іх каля чатырохсот прысвечаны Гродна), Біблію 1856 года, прадметы гарадскога побыту XIX стагоддзя (ад венскай мэблі да скрынак ад чаю і кавы).

Калі ніхто з прыватных інвестараў або дзяржава ў бліжэйшы час не прыйдзе на дапамогу Янушу Парулісу, праз пэўны час музей спыніць існаванне. А экспанаты будуць расцярушаны па прыватных калекцыях.

Дарэчы, музей працуе цэлы дзень. Для наведвання трэба толькі патэлефанаваць гаспадару (яго тэлефоны можна лёгка знайсці ў інтэрнэце) і дамовіцца пра візіт. Згадзіцеся: 2 рублі 50 капеек – не самая вялікая сума, каб дакрануцца да сваёй гісторыі.

Дзяніс МАРЦІНОВІЧ.

ЧУЛІ?

Бясплатны цырульнік – у Брэсце, Гродне, Лідзе і Мінску

Па Беларусі падарожнічае незвычайная цырульня на колах.

На пачатку ліпеня ў падарожжа па Беларусі выправіўся незвычайны аўтобус Dandy Bus. Яго замовіла сталічная цырульня Dandy.land. Згодна з ідэяй, у тых гарадах, дзе спыняўся аўтобус, сталічныя цырульнікі бясплатна абслугоўвалі мясцовых жыхароў. Прычым у самім аўтобусе і пад музыку, якую ставілі дыджэі.

Тур ужо прайшоў у Оршы, Магілёве, Бабруйску, Гомелі, Пінску і іншых гарадах. Чытачы "Народнай Волі" яшчэ могуць трапіць да бяплатнага цырульніка ў Брэсце (15 і 16 ліпеня), Гродне (19 і 20 ліпеня), Лідзе (21 ліпеня) і Мінску (23–24 ліпеня). У сталіцы паслуга будзе даступна на фестывалі Freaky summer party, які пройдзе ў парку Dreamland.

Запісацца да цырульніка можна на сайце www.dandy.land. Але арганізатары тура не выключаюць, што будуць прымаць жадаючых і па жывой чарзе.

Максім ПЛОТНІКАЎ.

З ПРЫЗНАЧЭННЕМ!

У Маладзечне – адзін з лепшых рэжысёраў Еўропы

Віталь Баркоўскі вяртаецца ў Беларусь пасля працы за мяжой.

Трупе Мінскага абласнога драматычнага тэатра, што працуе ў Маладзечне, прадставілі новага мастацкага кіраўніка. Ім стаў рэжысёр **Віталь Баркоўскі**, вядомы па сваёй працы ў Віцебску, у Нацыянальным акадэмічным тэатры імя Якуба Коласа. У 2000 годзе яго спектакль "Шагал... Шагал", прысвечаны знакамітаму мастаку, узяў Гран-пры Эдынбургскага міжнароднага фестывалю, аднаго з самых прэстыжных у Еўропе.

Паводле інфармацыі "Народнай Волі", кіраўніцтва тэатра цяпер шукае пралаз у заканадаўстве, каб дазволіць Баркоўскаму сумяшчаць дзве пасады. Бо пасля таго, як рэжысёра "з'ела" віцебская трупа, ён пераехаў у Смаленск, дзе з 2010 года ўзначальвае мясцовы драматычны тэатр.

Дзяніс МАРЦІНОВІЧ.

ІНІЦЫЯТЫВА

Уладзімір Пракапцоў прапануе прысвоіць Нацыянальнаму аэрапорту імя Францыска Скарыны

А самалёты "Белавія" трэба назваць у гонар выбітных дзеячаў мастацтваў, такіх, напрыклад, як Іван Хруцкі, Станіслаў Жукоўскі, Максім Багдановіч, Янка Купала, Якуб Колас.

Дырэктар Нацыянальнага мастацкага музея перакананы: падобны крок стаў бы дадатковай рэкламай нацыянальнай культуры.

"*У замежных гасцей гэта выкліча цікавасць да беларускай культуры*, – цытуе belta.by Пракапцова. – *Падчас палёту турысту варта прапанаваць пагартаць буклеты на рускай, беларускай і англійскай мовах, у якіх распавядаецца аб знакамітых беларусах, у першую чаргу пра людзей, чыё імя прысвоена дадзеным самалётам. Даведаўшыся з часопіса пра мастака Івана Хруцкага, да прыкладу, турыст адправіцца ў Нацыянальны мастацкі музей, каб пазнаёміцца з яго творчасцю*".

Дарэчы, практыка надання аэрапортам імёнаў вядомых дзеячаў культуры існуе ў свеце. У прыватнасці, міжнародны аэрапорт у Варшаве ў Польшчы носіць імя кампазітара, найбуйнейшага прадстаўніка польскага музычнага мастацтва Фрыдэрыка Шапэна. А міжнародны аэрапорт у сталіцы Венгрыі Будапешце названы ў гонар аднаго з найвялікшых піяністаў XIX стагоддзя Ферэнца Ліста.

ДУХОЎНЫ СКАРБ

150 пытанняў і адказаў з гісторыі Беларусі

(Працяг. Пачатак у №№3–20, 22, 24, 26–34, 36–39, 41–53.)

130. Якія былі мэты польскага змагання з беларускім нацыянальным рухам у Заходняй Беларусі?

Польскія ўлады ў 1920–1930-х гадах праводзілі ў Заходняй Беларусі палітыку паланізацыі карэннага насельніцтва, каб зрабіць край этнічна польскім і такім чынам назаўсёды замацаваць сваё панаванне на нашых землях. «Крэсы Усходнія» – як яны называлі беларускія землі – мелі для тагачаснай Польшчы выключнае, перадусім эканамічнае, значэнне. Так, у бюджэце на 1924 год першыя два месцы ў структуры польскага экспарту займалі беларускі лес і ўкраінская нафта. Беларуская сыравіна і прадукцыя сельскай гаспадаркі (асабліва лён і вырабы з яго) фактычна трымалі канвертоўнасць польскай залатоўкі ў Еўропе. Вывозячы з беларускіх земляў каштоўную сыравіну, Польшча навадняла яе неканкурэнтаздольнымі на еўрапейскім рынку нізкаякаснымі таварамі.

Беларускае насельніцтва было заўсёдным чыннікам нестабільнасці, а пры пашырэнні нацыянальна-вызвольных ідэй станавілася адкрыта пагрозлівай і варожай для польскай акупацыі сілай. «Вогнішча беларушчыны», паводле слоў аднаго з ідэолагаў польскай каланізацыі Заходняй Беларусі У.Студніцкага, стварала б сур'ёзную пагрозу каланіяльным планам Польшчы. Нездарма дзейнасць у Заходняй Беларусі нацыянальных арганізацый па выхаванні самасвядомасці, прапагандзе ідэі аб'яднання ўсіх беларускіх земляў у адну дзяржаву, выданне беларускамоўнай літаратуры, адкрыццё школ і навуковых устаноў, іншыя формы працы выклікалі рэпрэсіі з боку польскай улады.

Арышты беларускіх настаўнікаў і дзеячаў культуры, канфіскацыя газет і часопісаў, зачыненне беларускіх гімназій у Барунах, Навагрудку, Клецку, Радашкавічах ды іншых месцах, публічныя судовыя працэсы над нашымі патрыётамі, катаванні беларускіх дзеячаў у Лукішках, Картуз-Бярозе, Вронках ды іншых турмах, дыскрымінацыйнае ў дачыненні да беларускага насельніцтва школьнае, аграрнае, рэлігійнае заканадаўства – вось далёка не поўны пералік рэалій з жыцця Заходняй Беларусі пад польскай уладай.

Уціск і дыскрымінацыя беларусаў набылі такія памеры, што супраць гэтага пачала выказваць свой пратэст міжнародная грамадскасць і нават некаторыя польскія дзеячы, як, напрыклад, С.Жаромскі, а таксама паасобныя палітычныя арганізацыі.

Юрась КАЛАЧЫНСКІ.

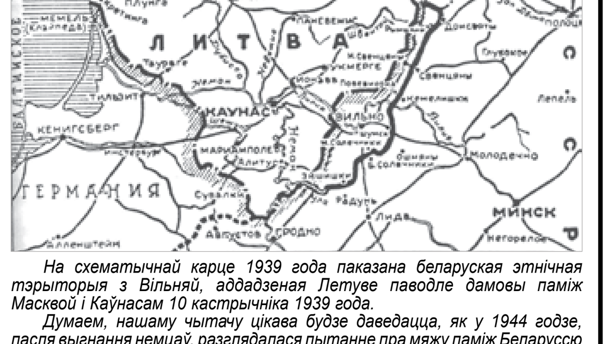
Браніслаў Тарашкевіч, адзін з лідараў нацыянальна-вызвольнага руху ў Заходняй Беларусі, знакаміты вучоны ў галіне мовазнаўства, аўтар першай навучаснай беларускай граматыкі, першы старшыня Таварыства беларускай школы.

Быў у ліку арганізатараў і кіраўніком 120-тысячнай Беларускай Сялянска-Работніцкай Грамады. За сваю палітычную дзейнасць двойчы сядзеў у польскай турме. Знаходжанне там выкарыстаў для творчай працы: пераклаў на беларускую мову "Іліяду" Гамера і "Пана Тадэвуша" Адама Міцкевіча.

У верасні 1935 года польскія ўлады выменялі зняволенага Б.Тарашкевіча на беларускага пісьменніка Францішка Аляхновіча, які сядзеў тады ў савецкім канцлагеры. А неўзабаве пасля гэтага, у маі 1937 года, Тарашкевіч быў арыштаваны ў СССР і загінуў як "вораг народа". Гэтакі ж лёс напаткаў і ягоных паплечнікаў, якія занадта даверыліся бальшавікам.

131. Як Вільня сталася жамойцкім горадам?

У міжваенны перыяд (1921–1939 гады) Вільня была палітычным і культурным цэнтрам Заходняй Беларусі, яе неафіцыйнай сталіцай. Тут знаходзіліся сядзібы ўсіх беларускіх палітычных і грамадскіх арганізацый, працавалі беларуская гімназія, беларускі музей, шэраг навуковых і культурна-асветных устаноў, рэдакцыі газет і часопісаў. Праўда, становішча ўвесь час мянялася да горшага, і напярэдадні Другой сусветнай вайны колькасць іх у выніку шавіністычнай палітыкі польскіх улад значна зменшылася.

На схематычнай карце 1939 года паказана беларуская этнічная тэрыторыя з Вільняй, аддадзеная Летуве паводле дамовы паміж Масквой і Каўнасам 10 кастрычніка 1939 года.

Думаем, нашаму чытачу цікава будзе даведацца, як у 1944 годзе, пасля выгнання немцаў, разглядалася пытанне пра мяжу паміж Беларуссю і Летувой. Вядомы летувіскі пісьменнік Юстас Палецкіс быў тады ў складзе ўрадавай дэлегацыі (як старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета ЛССР) на прыёме ў Сталіна. Ён і распавёў гэтую гісторыю на таварыскай вячэры падчас свята беларускай паэзіі ў Вільні 20 лістапада 1978 года:

"Ужо дагэтуль меркавалі пра лёс Вільні і баяліся, што яна нам не дастанецца. Бо ведалі, што Беларусь вельмі пацярпела ў вайне і там актыўна змагаліся з немцамі, тым часам як у нас усё было не так. Сядзім, маўчым да нейкага часу. Ён, Сталін, і кажа: "Ну, што вы тут мяркуеце?" Мы муляемся, не адважваемся сказаць. А ён і гаворыць: "Я думаю, што мяжа павінна прайсці, ну... вось так", – і пазногцем правёў па карце. Тады мы, узрадаваныя, з палёгкай (Вільня з нашага боку!) падаліся да карты, падправілі што-кольвечы. Так мы здабылі Вільню".

Пасля прыяднання Заходняй Беларусі да БССР беларускае грамадзянства Вільні было перакanана, што горад будзе нарэшце ў складзе беларускай рэспублікі. Афіцыйныя савецкія ўлады нават наладзілі масавую ўрачыстасць з нагоды далучэння Вільні «на векі вякоў». Была створана Віленская вобласць, пачала выходзіць, як і ў іншых абласных цэнтрах, газета «Віленская праўда» на беларускай мове. Але сталася інача́й.

10 кастрычніка 1939 года Сталін перадаў Вільню з Віленскім краем (гэта быў абшар з насельніцтвам 457 тысяч чалавек) Летуве. Наркам замежных спраў СССР Молатаў адзначаў тады: «Мы ведаем, што большыня насельніцтва гэтага абшару не летувіская. Але гістарычнае мінулае ды імкненні летувіскага народа цесна звязаны з горадам Вільня, і ўрад СССР уважаў за неабходнае шанаваць гэтыя маральныя фактары». Зразумела, што такое «дабрадзейства» мусіла быць аплачана. Напачатку Масква атрымала права на размяшчэнне ў Летуве вайсковых баз, а неўзабаве, як вядома, і ўвогуле «праглынула» яе.

Пасля далучэння Віленшчыны да Летувы жамойцкае насельніцтва горада (а яго ў 1939 годзе было тут 2%) пачало імкліва ўзрастаць за кошт перасяленцаў з этнічных жамойцкіх земляў. Адбывалася гэта і дзякуючы прытоку рабочых рук у прамысловасць, і ў выніку наплыву масы чынавенства, паліцыі, войска.

Становішча беларусаў тут сталася яшчэ горшае, чым за палякамі. Летувіская прапаганда сцвярджала, што яны не беларусы, а «страчаныя летувісы», што ім трэба толькі змяніць прозвішча, дадаўшы «-ас», «-іс» або «-ус», ды навучыцца жамойцкай мове. Беспрацоўе сярод беларусаў павялічылася, яны дыскрымінаваліся пры ўладкаванні на дзяржаўную службу. Тыя ж з іх, хто нарадзіўся па-за Віленшчынай, увогуле не маглі атрымаць летувіскае грамадзянства.

У часе вайны ініцыятарамі карных захадаў з боку немцаў супраць нацыянальна свядомых беларусаў нярэдка былі польскія шавіністы. Гэта разам з перадваеннымі сталінскімі рэпрэсіямі спрычынілася да катастрафічнага змяншэння колькасці беларускай інтэлігенцыі ў Вільні. І ўсё ж такі ў вайну тут яшчэ працавалі беларуская гімназія, настаўніцкая семінарыя, пачатковыя школы, выдавалася газета.

Паводле «Каляндарных нататак» Адама Станкевіча, напрыканцы вайны летувісы панічна баяліся беларусаў, справядліва мяркуючы, што іхны актыўны калабарацыянізм, з аднаго боку, і шырокі супраціў беларусаў фашысцкай акупацыі ды іх каласальныя ахвяры – з другога могуць даць падставу для паваеннага перагляду лёсу Вільні. Але Сталін не палічыў патрэбным вяртацца да гэтага пытання.

Канчатковае знішчэнне беларускага культурнага асяродку ў Вільні адбылося адразу пасля вайны. Летувіскі ўрад у асобе міністра асветы Ю.Жугжды не дазволіў адчыніць тут ніводнай беларускай школы, чаго дамагаліся А.Станкевіч ды іншыя беларускія дзеячы. Былі ліквідаваны беларуская гімназія, настаўніцкая семінарыя, славуты музей імя І.Луцкевіча. Усё гэта адбывалася адначасна з новай хваляй рэпрэсій супраць нашай інтэлігенцыі. Практычна ўсе беларускія нацыянальныя дзеячы і іх сем'і падпалі пад арышты і дэпартацыю.

Па ўзгадненні з Масквой і Варшавай замест беларускіх школ пачалі насаджацца польскія і расійскія, было наладжана выданне газеты «Чырвоны штандар» на польскай мове. Як і раней, польскія ксяндзы стараліся ўбіць у галовы беларусам-каталікам, што ў сапраўднасці яны палякі. У гэтым былі зацікаўлены і летувіскія ўлады. Яны, відаць, не бачылі іншага шляху дэнацыяналізацыі беларусаў Віленшчыны, бо разумелі, што перавярнуць іх на жамойтаў досыць праблематычна.

Тым не менш, маючы на мэце змяніць дэмаграфічную сітуацыю на сваю карысць, яны імкнуліся накінуць беларусам хоць бы сваю вонкавую абалонку: дзе толькі магчыма, запісвалі іх жамойтамі, перакручвалі імёны і прозвішчы на свой капыл (*Міцкявічус* замест *Міцкевіч, Васіляўскас* замест *Васілеўскі, Астраўскайтэ* замест *Астроўская, Жвірбліс* замест *Верабей* і г.д.).

Адначасова ажыццяўлялася масавае перасяленне ў Вільню сялян з этнічнай Летувы. На працягу толькі 1944–1946 гадоў сюды панаехала блізу 100 тысяч новых жыхароў, а ўсяго да пачатку 1950 года – больш за 150 тысяч. Гэты працэс доўжыўся і ў наступныя дзесяцігоддзі.

Праводзілася таксама татальная летувізацыя тапанімікі Вільні і Віленскага краю (*Меднікі* сталі *Мядзінінкай, Свянцяны – Швянчоніс, Салечнікі – Шальчынінкай, Вострая Брама – Аўшрас* і г.д.).

Такім чынам Вільня набыла нязвыклае для сябе аблічча, упершыню за сваю шматсотгадовую гісторыю стаўшы жамойцкім горадам.

Эдвард ЗАЙКОЎСКІ.

Тэксты да ілюстрацый падрыхтаваў Зміцер САНЬКО.

Народная Воля http://www.nv-online.info 15 ЛІПЕНЯ 2016 г.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 18 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.40, 00.00 «Зона Х».
09.10 «Главный эфир».
10.10 «Гречанка». Сериал.
11.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
11.05, 13.15 «Куклы». Сериал.
15.15, 18.40 «Новости региона».
15.25, 16.30 «Сваты-4». Сериал.
17.35 «Последняя встреча». Сериал.
19.20 «Арена».
20.00 «Форум».
21.00 «Панорама».
22.00 Торжественное закрытие XXV Международного фестиваля искусств «Славянский базар в Витебске». Прямая трансляция.
00.20 «День спорта».
00.30 «Девичья охота». Сериал.

Беларусь 2

07.00 «Телеутро».
09.00, 09.35, 21.05 «Тэлебарометр».
09.05 «Научное шоу профессора Открывашкина».
10.10 «Классная школа». Сериал.
11.55 «Альфа и Омега: Клыкастая братва». Мультфильм.
13.30 «Копейка в копейку».
14.00 «Орел и решка».
15.00 «Кости». Сериал.
17.55 «Моя прекрасная няня». Сериал.
19.15 «Суперлото».
20.05 «Человек-невидимка».
21.10 «Экстрасенсы-детективы». Док.цикл.
22.10 «КЕНО».
22.15 «Репортер».
23.10 «Обмани меня-2». Сериал.
00.05 «Чужестранка». Сериал.

Беларусь 3

08.00, 12.10, 18.25, 21.00 "Калейдаскоп".
08.15, 11.10, 18.40 "Размаўляем па-беларуску".
08.20 "Падарожжа будзе прыемным". М/ф.
09.35 Мультфільм.
09.50 "Сто песень для Беларусі".
10.45 "Наперад у мінулае".
11.45 "Музеі Беларусі".
12.30 "Эмі Уайнхаус". Канцэрт.
13.50, 21.15 "Час кіно".
13.55 "Анёл у цюбецейцы". М/ф.
15.25 "Вялікая Айчынная. Недагаворанае".
16.10 "Прызначаешся ўнучкай". М/ф.
18.45 "Загадкі рускай гісторыі".
19.40 "Архіў смерці". Серыял.
20.40 "Калыханка".
21.25 "Павадыр". М/ф.
22.55 "Камертон".
23.20 "Пахаванне Сталіна". М/ф.
01.05 "Геапалітыка: свет за тыдзень".

Беларусь 5

07.55, 18.30, 21.20 «PRO-спорт».
08.05, 15.25 «Один день на пути к Олимпу».
08.35 Теннис. Турнир WTA. Бухарест. ½ финала.
12.45, 18.00 «Женщины и спорт».
13.15 Теннис. Турнир WTA. Бухарест. Финал.
15.55, 18.40 Теннис. Кубок Дэвиса. Беларусь–Латвия. Матч одиночного разряда.
20.50 «Миссия «Рио».
21.50 «Время футбола».
22.40 Автоспорт. Формула-Е. Гран-при Великобритании.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Контуры».
10.00 «Жить здорово!».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Модный приговор».
12.20 «Это Я».
13.10 «Мужское/Женское».
15.00 «Наедине со всеми».
16.20 «Гении и злодеи».
17.00 «Давай поженимся!».
18.20 «Обратный отсчет».
18.55 «Жди меня».
20.00 «Время».
21.05 «Практика». Сериал.
23.05 «Беларусь без границ с группой «Без Билета».
23.50 «Коллективный иск». Х/ф.
01.40 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
10.55 «Погода на неделю».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35 «Комната смеха».
12.25 «С кошки все и началось...». Х/ф.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
17.30 «Тайны следствия». Сериал.
19.10, 20.50 «Красивая жизнь». Сериал.
21.55, 23.10 «Простая жизнь». Сериал.

НТВ-Беларусь

05.55 «Астропрогноз».
06.00 «Новое утро».
08.10 «Возвращение Мухтара». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
10.25 «Москва. Центральный округ». Сериал.
12.00 «Суд присяжных».
13.20 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
13.50 «Едим дома».
14.20 «Новые русские сенсации».
15.10, 16.25 «Ментовские войны». Сериал.
19.40 «Дикий». Сериал.
23.05 «Морские дьяволы. Смерч. Судьбы». Сериал.
00.45 «Тайны следствия».

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Неделя».
09.25 «Большой завтрак».
10.05 «Дальние родственники».
10.40 «Семейные драмы».
11.40 «Не ври мне!». Сериал.
12.35, 17.35 «Званый ужин».
13.50 «Наше дело».
14.05 Концерт Михаила Задорнова.
15.45 «Ремонт по-честному».
16.50 «Следаки». Сериал.
18.35 «Самые шокирующие гипотезы».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Военная тайна».
23.00 «Тайны Чапман».
23.50 «Меч». Сериал.

Мир

06.00 Мультфильмы.
06.35 «Жажда мести». Х/ф.
09.10 «Любовь на миллион». Сериал.
12.30 «Бремя обеда».
13.00, 16.00, 19.00 «Новости».
13.15 «Сокровище Серебряного озера». Х/ф.
15.30 «Нет проблем».
16.20, 02.05 «Земля. Территория загадок».
16.50, 02.30 «Секретные материалы».
17.20, 02.50 «Невидимки». Сериал.
19.20 «Разлучница». Сериал.
22.00 «Анна». Х/ф.
23.45 «О чем базар?». Дневник Международного фестиваля «Славянский базар».
00.00 XXV Международный фестваиль искусств «Славянский базар в Витебске».
01.35 «Другой мир».
04.25 «Виннету – сын Инчу-Чуна». Х/ф.

Россия Культура

07.00 «Евроньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
10.15, 01.40 «Наблюдатель».
11.15 «Здравствуйте, я ваша тетя!». Х/ф.
13.00 «Сказки из глины и дерева».
13.10 «Линия жизни».
14.05, 23.50 «Случай с доктором Лекриным». Фильм-спектакль.
15.10 «Романовы. Венценосная семья». Х/ф.
17.30, 00.40 Ф.Лист. Концерт для фортепиано с оркестром №2. С. Прокофьев. Концерт для фортепиано с оркестром №3.
18.35 «Тайная история разведки».
19.15 «Спокойной ночи, малыши!».
19.45 «Юрий Векслер. Дедукция крупным планом».
20.25 «Сага о Форсайтах». Сериал.
21.20 «Искусственный отбор».
22.00 «Какова природа креативности».
22.55 «Испанский след». «Эрнест Хемингуэй».
23.45 «Худсовет».
02.40 «Мировые сокровища».

Белсат

07.00, 12.00 "Расія і я: Гунтыс Улманіс, Латвія".
07.50, 19.10 "Побач з намі".
08.10 "Афрыканская чума". Рэпартаж.
08.25 "Загадкі беларускай гісторыі": "Паміж Менкай і Нямігай".
08.40 "Ранча". Серыял.
09.30 "Форум".
10.10, 17.45 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
10.40 "Белая візітоўка". Серыял.
11.40, 18.45 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
12.55 "Людскія справы": "Справа Лукашука. Як прымусіць суд працаваць?".
13.25 "Бывайце, таварышы!". Дак. серыял.
14.20 "Піяніна". Д/ф.
15.05 "ГУЛАГ схаваны ў памяці". Д/ф.
16.00 "Mad Men. Утрапёныя-3". Серыял.
16.45 "Пекін ад золку да змяркання". Д/ф.
17.30 "Такая мара". Рэпартаж.
18.10 "Невядомая Беларусь": "Каханне па-беларуску". Д/ф.
19.25 "Размовы эксперта".
19.40 "Сведкі: тутэйшыя".
20.00, 00.05 "Студыя "Белсат".
21.00 "Аб'ектыў".
21.25 "54%".
21.45 "Схаванае багацце Пуціна". Д/ф.
22.40 "Анжэль і Тані". М/ф.

ВТОРНИК, 19 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, [illegible]

[illegible]

СРЕДА, 20 ИЮЛЯ

[illegible]

ЧЕТВЕРГ, 21 ИЮЛЯ

[illegible]

ПЯТНИЦА, 22 ИЮЛЯ

[illegible]

СУББОТА, 23 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.50«Існасць».
07.15 «Не покидай меня, Любовь». Сериал.
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Сваты-4». Сериал.
10.20 «50 рецептов первого».
11.10 «Дача».
11.45 «Наши».
12.10 «Здоровье».
13.05, 15.50, 21.40 «Дело было на Кубани». Сериал.
15.15 «Краіна».
21.00 «Панорама».
22.25 «Инкассаторы». Сериал.
02.05 «День спорта».

Беларусь 2

07.05, 21.05 «Тэлебарометр».
07.10 «Классная школа». Сериал.
07.40 «Счастливы вместе-2». Сериал.
09.30 «Слишком много хвостов».
10.10 «Кто в доме хозяин?». Сериал.
12.10 «Свадьба без баяна».
12.45 «Битва экстрасенсов. XII».
14.55 «Копейка в копейку».
15.30 «Человек-невидимка».
16.35 «Телеведущий: и снова здравствуйте». Х/ф.
18.40 «Война миров Z». Х/ф.
20.55 «Хочу в телевизор!».
21.10 «Явление». Х/ф.
22.00 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
23.00 «Как я встретил вашу маму». Сериал.

Беларусь 3

08.00, 14.15, 16.15, 21.00 “Калейдаскоп”.
08.15, 13.40 “Размаўляем па-беларуску”.
08.20, 16.30 “Дзяўчына з гітарай”. М/ф.
09.50 Канцэрт ансамбля песні і танца “Спадчына” Палаца культуры г.Маладзечна.
10.35 “Дняпроўскі рубеж”. М/ф.
12.45 “За кожную пядзю беларускай зямлі”.
14.30 “Час кіно”.
14.40 “Хон Гіль Дон”. М/ф.
18.00 “Навукаманія”.
18.25 “Патоп”. М/ф.
20.40 “Калыханка”.
21.15 “Загадкі рускай гісторыі”.
22.10 “Залатая баба”. М/ф.
23.25 “Бард-парад”.

Беларусь 5

07.05, 21.30 «PRO-спорт».
07.15, 21.45 Теннис. Турнир WTA. Стэнфорд. ¼ финала.
10.25, 17.55 Легкая атлетика. Чемпионат мира среди юниоров. Прямая трансляция.
12.55 «Пит-стоп».
13.30 «Женщины и спорт».
14.00 Теннис. Турнир WTA. Бастад. ½ финала. Прямая трансляция.
20.55 «Один день на пути к Олимпу».
23.55 Теннис. Турнир WTA. Стэнфорд. ½ финала. Прямая трансляция.

ОНТ

07.00 «Субботнее утро».
08.00, 09.00, 16.00, 20.30 «Наши новости».
09.05 «Смешарики. Новые приключения».
09.25 «Здоровье».
10.25 «Смак».
11.00 «Идеальный ремонт».
11.55 «Дачные феи».
12.25 «Александр Кайдановский. Сжимая лезвие в ладони».
13.25 «Будьте моим мужем». Х/ф.
15.00 «Мирей Матье. В ожидании любви».
16.15, 21.00 «Новости спорта».
16.20 «Теория заговора».
17.20 «Маршрут построен».
17.55 «Кто хочет стать миллионером?».
18.55 «КВН». Премьер-лига.
21.05 «Сегодня вечером».

22.35 «Как выйти замуж за миллиардера». Х/ф.
00.15 «Кто, если не мы». Х/ф.

РТР-Беларусь

07.00 «Комната смеха».
07.40 «Барби и медведь». Х/ф.
11.00, 14.00, 20.00 «Вести».
11.15 «Правила движения».
12.15 «Здравствуй и прощай». Х/ф.
14.15 «Личное. Наталия Селезнева».
15.00 «Дочь баяниста». Х/ф.
16.45 «Путь к себе». Х/ф.
19.55 «Погода на неделю».
20.35 Юбилейный концерт Валерия Леонтьева.
22.45 «Нелюбимая». Сериал.

НТВ-Беларусь

05.50 “Астропрогноз”.
05.55, 08.20 «Супруги». Сериал.
08.00, 10.00, 16.00 «Сегодня».
08.50 «Их нравы».
09.25 «Врачебные тайны плюс».
10.25 «Главная дорога».
11.05 «Еда живая и мертвая».
12.00 «Квартирный вопрос».
13.10 «Я худею!».
14.15, 16.20 «Новая жизнь сыщика Гурова». Сериал.
18.10 «Следствие вели…».
19.20 «Новые русские сенсации».
20.10 «Пес». Сериал.
23.40 «ППС». Сериал.

СТВ

06.30 «Туристы». Сериал.
08.05 «Эмма». Х/ф.
10.15 «Ремонт по-честному».
11.00 «Минск и минчане».
11.35 «Дальние родственники».
11.45 «Солдаты-12». Сериал.
13.30, 16.30, 19.30 «24 часа».
13.40, 02.15 «Впервые замужем». Х/ф.
15.30 «Самая полезная программа».
16.40 «Наше дело».
16.55 Концерт Михаила Задорнова.
18.35 «Жадность».
20.00 «СТВ-спорт».
20.10 «Нам и не снилось».
22.40 «Золотая медуза». Сериал.

Мир

06.00, 03.05 Мультфильмы.
07.00 «В Москве проездом». Х/ф.
08.30 «Медицинская правда».
09.00 «Ой, мамочки!».
09.30 «Нет проблем».
10.00, 16.00 «Новости».
10.15 «Любимые актеры».
10.45, 00.40 «Десять негритят». Х/ф.
13.10 «Бремя обеда».
13.40 «Ветер крепчает». Х/ф.
16.15 «Гадание при свечах». Сериал.
23.05 «Суперменеджер, или Мотыга судьбы». Х/ф.

Россия Культура

06.30 «Евроньюс».
10.00 «Обыкновенный концерт».
10.35 «Свой среди чужих, чужой среди своих». Х/ф.
12.10, 18.00 «Острова».
12.50 «Пряничный домик».
13.15 «Вороны большого города».
14.10 «Бессмертнова».
15.00 «Лебединое озеро». Балет.
17.10 «Человек эпохи динозавров».
18.40 «Приваловские миллионы». Х/ф.
21.20 «Людмила Гурченко на все времена». Вечер в Московском театре мюзикла.
23.00 «Елена». Х/ф.
00.45 «Ни дня без свинга». «Давид Голощекин». Концерт.
01.45 Мультфильм для взрослых.
01.55 «Искатели».
02.40 «Мировые сокровища».

Белсат

07.00, 01.00 “Студыя “Белсат”.
08.25 “Надзвычай прыгодніцкія падарожжы Цюхці”. Мультсерыял.
08.35 “Прыгоды і паходы”. Мультсерыял.
08.45 “100 хвілін вакацый”. Серыял.
09.10 “Мова нанова: дзеткі”.
09.35 “Загадкі беларускай гісторыі”: “Крыж святой Еўфрасінні Полацкай. Адраджэнне”.
09.50 “Форум”.
10.35 “Два на два”.
11.05 “Маю права”.
11.30 “Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча”.
12.00 “Таямніца крэпасці шыфраў”. Серыял.
12.45 “Бывайце, таварышы!”. Дак.серыял.
13.40 “Дзеці Гітлера”. Д/ф.
14.45 “Жыццё ля поплаву”. Серыял.
15.30 “Сенсацыі XX стагоддзя”. Серыял.
16.00 “Ранча”. Серыял.
16.45 “Мне патрэбна ты”. М/ф.
18.05 “Невядомая Беларусь”: “Амерыканская мара па-беларуску”. Д/ф.
18.40 “Беларусы ў Польшчы”.
19.00 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
19.10 “Рэйдары”. Д/ф.
20.40 “Аўтастопам па Беларусі”.
21.00 “Аб’ектыў”.
21.10 “Расія і я: Роберт Качаран, Арменія”.
22.05 “Белы шквал”. М/ф.
00.15 “Mad Men. Утрапёныя-3”. Серыял.
01.15 “Зоры не спяць”.
01.45 “Абязгучаныя”. Д/ф.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 24 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.50 «Я буду рядом». Х/ф.
08.30 «Народное утро».
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Арсенал».
09.40 «Сваты-4». Сериал.
10.45 «50 рецептов первого».
12.10 «Новости. Центральный регион».
12.35 «Не покидай меня, Любовь». Сериал.
14.25 «Коробка передач».
15.15 «Твой город».
15.30 «Вокруг планеты».
16.15 «Зона Х. Итоги недели».
16.45 «Тайны следствия».
17.15 «Отпечаток любви». Сериал.
20.35 «Навіны надвор’я».
21.00 «Главный эфир».
22.10 «Инкассаторы». Сериал.

Беларусь 2

07.05, 21.10 «Тэлебарометр».
07.15 «Классная школа». Сериал.
08.10 «Кто в доме хозяин?». Сериал.
10.10 «Орел и решка».
11.20 «Ваше лото», «Пятерочка».
11.50 «Понять и обезвредить».
12.35 «Счастливы вместе-2». Сериал.
14.30 «Лига выдающихся джентльменов». Х/ф.
16.30 «Война миров Z». Х/ф.
18.45 «Чужой-3». Х/ф.
21.45 «Кипяток».
22.05 “Спортлото 5 из 36”, “КЕНО”.
22.10 «Кости». Сериал.

Беларусь 3

08.00, 11.45, 18.10, 21.00 “Калейдаскоп”.
08.20, 22.30 “Старыя-разбойнікі”. М/ф.
09.45 “Бард-парад”.
10.25 “Наперад у мінулае”.
10.55 “Сто песень для Беларусі”.
12.05 “Камертон”. М/ф.
12.30 “Музеі Беларусі”.
12.55 “Святыні Беларусі”.
13.25 “Патоп”. М/ф.
15.35 Творчы вечар Ю.Кіма.
16.30 “Час кіно”.
16.35 “Толькі паміж намі”. М/ф.
18.30 “Гангстары ў акіяне”. М/ф.
20.40 “Калыханка”.
21.20 “Алег Газманаў. Я зроблены ў СССР”. Канцэрт.

Беларусь 5

07.40, 21.40 «PRO-спорт».
07.50, 21.50 Теннис. Турнир WTA. Стэнфорд. ½ финала.
09.55, 11.25, 13.55, 15.25 Пляжный футбол. Чемпионат Беларуси.
12.35, 16.55 Легкая атлетика. Чемпионат мира среди юниоров. Вечерняя сессия.
18.55 Теннис. Турнир WTA. Бастад. Финал.
21.05 «Один день на пути к Олимпу».
23.55 Теннис. Турнир WTA. Стэнфорд. Финал. Прямая трансляция.

ОНТ

07.00 «Воскресное утро».
08.00, 09.00, 16.00 «Наши новости».
09.05 «Воскресная проповедь».
09.20 «Смешарики. ПИН-код».
09.35 «Непутевые заметки».
09.55 «Пока все дома».
10.45 «Фазенда».
11.20 «Волга-Волга». Х/ф.
13.05 «Люди, сделавшие Землю круглой».
15.05 «Михаил Танич. Последнее море».
16.15 «Новости спорта».
16.20 «ДОстояние РЕспублики: Михаил Танич».
18.25, 21.05 «Голосящий КиВиН». Музыкально-юмористический фестиваль.
20.00 «Контуры».
22.40 «Одна встреча». Х/ф.
00.05 «Сухое прохладное лето». Х/ф.

РТР-Беларусь

07.00 «Розы с шипами для Мирей. Самая русская француженка».
07.50 «Нелюбимая». Х/ф.
11.00, 14.00, 20.00 «Вести».
11.20 «Сам себе режиссер».
12.10 «Смехопанорама».
12.40 «Утренняя почта».
13.20, 14.15 «Смеяться разрешается».
16.00 «Крепкий брак». Х/ф.
17.40, 20.55 «Ключи от прошлого». Сериал.

НТВ-Беларусь

05.55 «Астропрогноз».
06.00, 08.20 «Супруги». Сериал.
08.00, 10.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
08.50 «Их нравы».
09.25 «Едим дома».
10.25 «Первая передача».
11.00 «Чудо техники».
11.45 «Дачный ответ».
12.50 «НашПотребНадзор. Не дай себя обмануть!».
13.40 «Поедем, поедим!».
14.15, 16.20 «Новая жизнь сыщика Гурова». Сериал.
18.10 «Следствие вели…».
19.20 «Шаман». Сериал.
22.40 «ППС». Сериал.

СТВ

06.00 «Туристы». Сериал.
07.35 «Добро пожаловаться».
07.55, 17.05 «Автопанорама».
08.25 «Нам и не снилось».
11.00 «Большой завтрак».
11.40 «Солдаты-12». Сериал.
13.30, 16.30 «24 часа».
13.40, 01.20 «Вам и не снилось». Х/ф.
15.25 «Водить по-русски».
16.00 «Центральный регион».
16.50 «Наше дело».
17.35 «Военная тайна».
19.30 «Неделя».
20.25 «Самые ужасные эпидемии».
22.05 «Признания опасного человека». Х/ф.
00.00 «Соль».

Мир

06.00 «Миллион вопросов о природе».
06.15 «Путеводитель».
06.30 Мультфильмы.
09.30 «Почему я?».
10.00, 16.00 «Новости».
10.15 «Право на помилование». Сериал.
13.40 «Держись, шоубиз!».
14.10 «Фактор 8». Х/ф.
16.15 «Голубка». Сериал.
23.05 «Гадание при свечах». Сериал.

Россия Культура

06.30 «Евроньюс».
10.00 «Обыкновенный концерт» с Эдуардом Эфировым».
10.35, 00.00 «Безумный день». Х/ф.
11.40 «Игорь Ильинский. Жизнь артиста».
12.30 «Россия, любовь моя!».
13.00, 01.10 «Жизнь пингвинов».
13.50 «Пиквикский клуб». Спектакль.
16.20 «Пешком…».
16.50 «Хрустальный бал «Хрустальной Турандот» в есть Владимира Зельдина.
18.15 «Романтика романса».
19.20 «Безымянная звезда». Х/ф.
21.30 «Возвращение к музыке». 50 лет митрополиту Илариону (Алфееву).
22.15 «Большой балет-2016».
01.55 «Искатели».
02.40 «Мировые сокровища».

Белсат

07.00 “Студыя «Белсат».
07.10 “Беларусы ў Польшчы”.
07.30 “Расія і я: Роберт Качаран, Арменія”.
08.20 “Два на два”.
08.55 “Надзвычай прыгодніцкія падарожжы Цюхці”. Мультсерыял.
09.05 “Прыгоды і паходы”. Мультсерыял.
09.25 “100 хвілін вакацый”. Серыял.
09.50 “Мова нанова: Заходняя Беларусь. Паланізмы”.
10.10 “Загадкі беларускай гісторыі”: “Сімвал магілёўскай волі”.
10.30 “Чорным па белым”.
11.00 “54%”.
11.20 “Аўтастопам па Беларусі”.
11.35 “Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча”.
12.05 “200.000 абаротаў”. Рэпартаж.
12.35 “Зоры не спяць”.
13.05 “Рэйдары”. Д/ф.
14.35 “Белая візітоўка”. Серыял.
15.40 “Абед”. Рэпартаж.
16.00 “Ранча”. Серыял.
16.50 “Белы шквал”. М/ф.
18.55 “Вандроўкі па Гарадзеншчыне”.
19.05 “Невядомая Беларусь”: “Чарга. Гісторыя пытання ці пытанне гісторыі?”. Д/ф.
19.40 “Шахта №8”. Д/ф.
20.40 “Побач з намі”.
21.00 “Размовы эксперта”.
21.15 “Кавярня Любові”. М/ф.
23.15 “Зоры не спяць”.
23.45 “Mad Men. Утрапёныя-4”. Серыял.
00.35 “Сенсацыі XX стагоддзя”. Серыял.
01.00 “Неабвешчаная вайна. Нататкі дакументаліста”. Д/ф.
01.55 “Мент”. Серыял.

Ректорат и коллектив Международного гуманитарно-экономического института выражает глубокие соболезнования сотрудникам института Егору и Виктории Величко в связи с постигшим их большим горем – смертью ОТЦА. Мы с Вами в Вашем большом горе.

ЗАКУЛІССЕ

Як Ала Пугачова сабе кавалера для танца ў Віцебску абрала

Максім Галкін і Ала Пугачова даўно не прыязджалі на «Славянскі базар». Таму публіка адсочвала літаральна кожны іх крок.

Выйшаўшы на сцэну, Максім Галкін адразу ж добрым словам узгадаў, як упершыню прыехаў на віцебскі фестываль.

«15 гадоў таму мой першы ў жыцці сольны канцэрт прайшоў на «Славянскім базары». Калі б не Віцебск, я, можа, і не адбыўся б як артыст. Тут я атрымаў шалёны зарад энергіі», – цытуе Галкіна belta.by.

Публіка выдатна прымала і самога артыста, і яго гасцей, першым з якіх быў **Валерый Лявонцьеў**, а галоўным – **Ала Пугачова**. Яе Максім Галкін абвясціў проста – *«любімая жонка»*.

Ала Пугачова ўзгадала, што яе знаёмства з Максімам адбылося менавіта на віцебскім фестывалі: *«Ён мне адразу зусім не спадабаўся»*. Усё змянілася, калі Максім запрасіў яе на танец. Пасля гэтай рамантычнай гісторыі

Прымадонна выканала песню *«Запрасіце даму танцаваць»*, пры гэтым яна ахвотна танцавала з мужчынамі, якія выходзілі на сцэну, каб падарыць ёй кветкі.

Гэтым справа не абмежавалася. Са словамі «Я сама выберу» зорка спусцілася ў залу, чым прывяла публіку ў захапленне, і сапраўды абрала сабе кавалера для танца.

Увесь час Ала Пугачова мела зносіны з публікай, какетнічала і нават сама сабе зрабіла камплімент, заўважыўшы, што выглядае надрэнна.

УВАГА!

Святлафоры працуюць у фестывальным рэжыме

Гасцям і жыхарам Віцебска на час правядзення «Славянскага базару» прыйдзецца змірыцца з некаторымі нязручнасцямі. У прыватнасці – са зменамі ў арганізацыі дарожнага руху і доўгім чаканнем змены сігналаў святлафораў.

ДАІ Віцебшчыны ў фестывальныя дні просіць вадзіцеляў устрымацца ад руху праз цэнтральную частку горада падчас правядзення там святочных мерапрыемстваў, а таксама быць вельмі ўважлівымі і гатовымі да таго, каб прапусціць спецаўтатранспарт. Акрамя таго, патрабуе няўхільна выконваць указанні часовых дарожных знакаў і сігналаў рэгуліроўшчыкаў.

Праца святлафорных аб’ектаў падчас фестывалю будзе арганізавана ў адмысловым рэжыме. Будзьце гатовы да працяглага чакання пераключэння сігналаў святлафора, заклікае ДАІ.

“*Доўгая праца святлафора ў адным рэжыме не азначае яго няспраўнасць*”, – папярэджваюць у ДАІ.

ГАРДЭРОБЧЫК

Аляксей Грос апранае вышымайку

Нагадаем, што Беларусь на конкурсе маладых выканаўцаў на «Славянскім базары» прадставіць ураджэнец Салігорска Аляксей Грос. Першай песняй, якую Аляксей выканае на конкурсе, будзе «Ой, дожджык ідзе» – словы народныя, музыка Уладзіміра Мулявіна. Другой прагучыць кампазіцыя Пятра Ялфімава «Я хачу». І ў якасці сусветнага хіта спявак выканае It’s my life Джона Бон Джові.

– І вобразаў на сцэне будзе тры, на кожную песню – асобны, – *распавёў артыст журналістам.* – Песню «Ой, дожджык ідзе» выканае гэтакі стыльны беларускі рамантык: на мне будзе белая кашуля з элементамі вышыванкі і модныя джынсы са шлейкамі. Дарэчы, такія вышымайкі мы вырашылі паднесці ад нашай каманды ўсім удзельнікам конкурсу выканаўцаў эстраднай песні – яны стануць для іх цёплым напамінам пра нашу краіну.

Славянскі хіт Пятра Ялфімава буду спяваць басанож у чорных штанах і свабоднай майцы пад павевы ветру – выконваючы гэтую песню, хочацца быць максімальна адкрытым, бо яна вельмі душэўная і інтымная.

Трэці вобраз пад песню Джона Бон Джові, не буду ўтойваць, падгледзелі ў Сяргея Лазарава: я выйду на сцэну ў арыгінальным чорным гарнітуры – у пінжаку без рукавоў і шортах замест штаноў.

СЛЫШАЛИ?

Алина Талай планирует побить белорусский рекорд на Играх в Рио

Призер чемпионатов мира и Европы Алина Талай планирует побить белорусский рекорд в беге на 100 м с барьерами в борьбе за первые места на Олимпиаде в Рио-де-Жанейро. Об этом она рассказала во время открытой тренировки, которую организовала «Академия бега #velcombegom».

Пока наилучшее время белорусок в стометровке с барьерами – 12,63 секунды. Именно такой результат показала Алина Талай в июне текущего года на соревнованиях в Регенсбурге. Предыдущий рекорд был установлен Лидией Юрковой в далеком 1990 году и составлял 12,66 секунды.

«Чтобы попасть в тройку на Олимпиаде, нужно бежать в районе 12,50. Тренер выводит меня на пик именно на старт в Рио. Думаю, смогу улучшить свой нынешний результат», – уверена спортсменка.

«Спортсмены обычно не любят делать прогнозы, потому что никто не может знать, как будут развиваться события. Тем более что на результат атлета в барьерном беге влияет множество факторов, в том числе качество покрытия. Например, на трассе после дождя сложно добиться сильного отскока и, соответственно, показать лучшее время», – пояснила бегунья.

Оставшееся до Игр в Рио время Алина Талай будет тренироваться в Австрии. Она планирует отточить технику и набраться сил – как физических, так и моральных, отдохнуть собирается уже после Олимпиады. Среди основных конкурентов белорусской спортсменки на Олимпиаде – Синди Роледер из Германии и три сильные бегуньи из Америки.

На последнем чемпионате Европы Алина Талай на заключительном отрезке отдала «золото» немке Синди Роледер. «Мы говорим о «техническом сбое»: иными словами, недоработала по чистоте бега ближе к финишу. Поэтому не получилось преодолеть последний барьер на высокой скорости. Причем осознала это в то же мгновение. Старалась, конечно, исправить это упущение и финишировать первой, но когда скорость снизилась, повлиять на результат сложно», – призналась спортсменка.

Главным человеком в своей текущей спортивной карьере Алина Талай называет австрийского тренера. «Он играет самую главную роль: готовит меня, формирует тренировочный план, выводит на пик формы. Во многом мои успехи – это и его заслуги. У нас сложились дружеские отношения, хотя, конечно, во время тренировок сохраняется дистанция, которая должна быть между тренером и его учеником», – призналась она.

В свое время спортсменка нашла информацию о Филиппе Унфриде в интернете, связалась с ним в социальных сетях, попросила его присутствовать на одной из тренировок. «С первой же встречи стало ясно, что нам будет комфортно работать вместе», – добавила бегунья.

АНОНС

Песні, падобныя на любоўныя лісты

Увосень у Мінск прыедзе Лара Фабіян

Колькі дзявочых слёз было праліта пад пранікнёныя хіты Лары Фабіян! Песні франкамоўнай спявачкі італа-бельгійскага паходжання сталі гімнамі закаханых на ўсіх кантынентах планеты. Для свайго новага выступлення ў Мінску зорка сусветнай эстрады рыхтуе свежы кактэйль з упадабаных і цалкам новых кампазіцый.

Далікатная жаноцкасць, пранікнёная шчырасць і надзвычайны прафесіяналізм – на думку крытыкаў, гэта і ёсць тры кіты, якія ляжаць у аснове шматгадовай папулярнасці Лары Фабіян. Уладальніца ўнікальнага лірычнага сапрана, якое падобна на «анёльскі голас», няспынна адточвае свой талент: практычна ва ўсіх турнэ спявачку суправаджае выкладчык па вакале.

Стаць спявачкай Лара Сафі Кэці Крокарт (сапраўднае імя артысткі) вырашыла яшчэ ў дзяцінстве. У васьмігадовым узросце яна зладзіла імправізаваны канцэрт для хатніх і выканала песню Memory Барбры Стрэйзанд. Выступленне атрымалася такім кранальным, што бабуля будучай зоркі расплакалася. Менавіта ў тую секунду дзяўчынка зразумела, чым хоча займацца ўсё жыццё, – творчасцю, якая выклікае ў людзях жывыя эмоцыі. Ужо ў 14 гадоў Лара выступала перад публікай разам з бацькам, прафесійным гітарыстам, а ў якасці творчага псеўданіма ўзяла дзявоцкае прозвішча маці – Фабіян. Дзвярыма ў свет шоўбізнесу для спявачкі стала перамога ў конкурсе маладых талентаў у Бруселі, дзе яна атрымала тры галоўныя прызы.

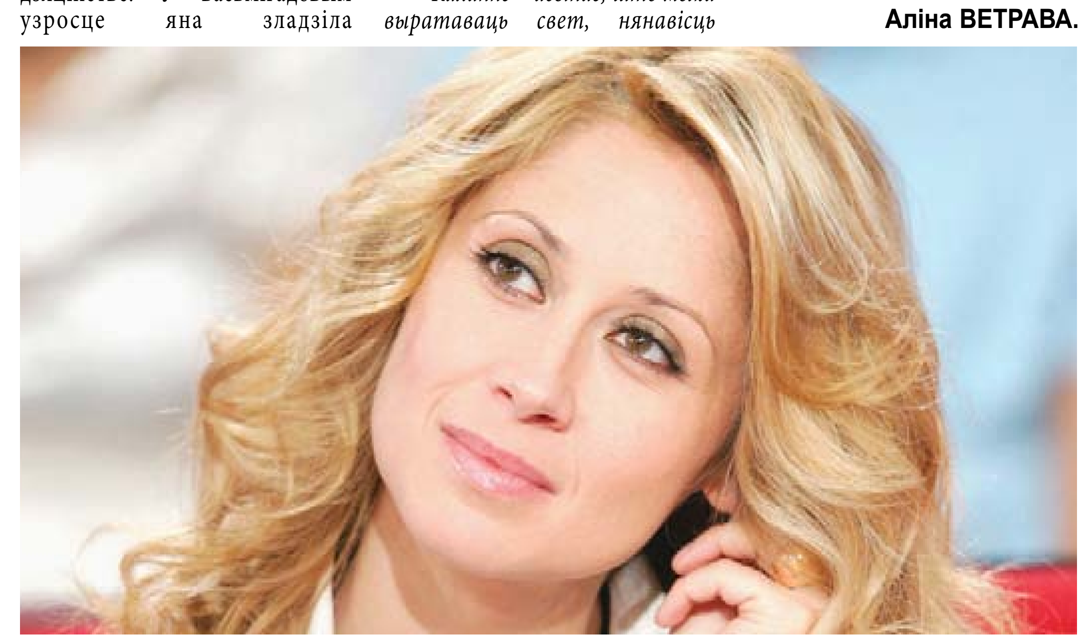
Сёння альбомы выканаўцы разыходзяцца мільённымі тыражамі, а песні, падобныя на трапяткія любоўныя лісты, не сыходзяць з першых радкоў хіт-парадаў.

«Каханне – адзінае, што можа выратаваць свет, нянавісць робіць нас бесчалавечнымі», – перакананa Лара Фабіян. Сваю пазіцыю яна актыўна выказвае ў творчасці, заклікаючы да адкрытасці, унутранай свабоды і ўзаемапавагі. Яна жаданы госць на розных музычных фестывалях і тэлевізійных шоу, яе канцэрты нязменна збіраюць поўныя залы. Але, здаецца, Лара Фабіян нават не заўважае сусветнай славы, і любое яе выступленне – не забаўляльнае шоу, а гутарка тэт-а-тэт з кожным гледачом.

У сталічным Палацы Рэспублікі Лара Фабіян выступіць з канцэртнай праграмай Ma vie dans la tienne.

Кошты квіткоў: ад 40 да 230 (ад 400.000 да 2.300.000 недамінаваных) рублёў. Самыя дарагія білеты – на месцы ў партэры, які будзе ўзведзены непасрэдна перад сцэнай. Колькасць месцаў на ім абмежавана.

Аліна ВЕТРАВА.

Рэкламны аддзел: narodnayav@gmail.com
тэл.: +375 29 8 444 725, +375 29 111 30 77, +375 17 237 20 78, +375 17 328-66-09

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс
(017) 328-68-71.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

nvonlineinfo@gmail.com
http://www.nv-online.info

Падпісныя індэксы:
63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

9 772071 964000 16054

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 14.07.2016 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 25 020 экз. Заказ № 2638